

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/១២១២/០១២

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សម្មហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋលេខាធិការនៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើ ៖

- ១-កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពីសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូន អ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសរួមទាំងពិធីសារចំនួន២
- ២-ពិធីសារអនុវត្តកិច្ចសន្យាទី៦ នៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀង ក្របខ័ណ្ឌអាស៊ានស្តីពីសេវាកម្ម
- ៣-អនុស្សរណៈយោគយល់ ស្តីពីកិច្ចសន្យាសេវាកម្មផ្លូវអាកាសរបស់សមាគមប្រជាជាតិ អាស៊ីអាគ្នេយ៍ជាមួយភាគីដៃគូ

ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៩ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី០៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី២ នីតិកាលទី៣ ដែលមានសេចក្តី ទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ ៖

**ច្បាប់
ស្តីពី**

ការអនុម័តយល់ព្រមលើ ៖

- ១- កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ានស្តីពីសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូន អ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសរួមទាំងពិធីសារចំនួន ២
- ២- ពិធីសារអនុវត្តកិច្ចសន្យាទី ៦ នៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ានស្តីពីសេវាកម្ម
- ៣- អនុស្សរណៈយោគយល់ ស្តីពីកិច្ចសន្យាសេវាកម្មផ្លូវអាកាសរបស់សមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ជាមួយភាគីដៃគូ

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើ ៖

- ១- កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ានស្តីពីសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២ ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅរាជធានីប៉ាណាយ ប្រទេសប៊្រុយណេដារូសាឡាម នាថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០
- ២- ពិធីសារអនុវត្តកិច្ចសន្យាទី ៦ នៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ានស្តីពីសេវាកម្ម ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅរាជធានីហាណូយ ប្រទេសវៀតណាម នាថ្ងៃទី ១០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩
- ៣- អនុស្សរណៈយោគយល់ស្តីពីកិច្ចសន្យាសេវាកម្មផ្លូវអាកាសរបស់សមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ជាមួយភាគីដៃគូ ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅរាជធានីប៉ាណាយ ប្រទេសប៊្រុយណេដារូសាឡាម

Handwritten mark

ប្រទេសប្រុយណេដារូសាឡាម នាថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុង ភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង ពិធីសារ និងអនុស្សរណៈយោគយល់នេះ ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២

២០១២.១២.១២.១១០៣

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា**

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
រដ្ឋលេខាធិការនៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
ហត្ថលេខា

ម៉ៅ ហាវណ្ណាល់

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២
រាជរដ្ឋាភិបាល
ស៊ុន សុខា

**កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន
ស្តីពី**

សេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញ

នៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និង សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (ហៅកាត់ថា “អាស៊ាន”) (តទៅនេះហៅកាត់ជារួមថា “បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង” ឬ ហៅកាត់ដោយឡែកថា “ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង”)

ដោយរម្ងឹកដល់ការសម្រេចចិត្តរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ានជាលើកដំបូង ដើម្បីបង្កើតសហគមន៍អាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០២០ រួមមានសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍នៃកិច្ចស្រុះស្រួលលើកទី ២ របស់អាស៊ាន (កិច្ចស្រុះស្រួលបាលី លើកទី ២) ធ្វើនៅកោះបាលី ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី កាលពីថ្ងៃទី ០៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៣

ដោយមានការអះអាងពីរបៀបវារៈគោលនយោបាយ សម្រាប់ការអនុវត្តប្រកបដោយវឌ្ឍនភាពនៃសេរីភាវូបនីយកម្ម និង សមាហរណកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន ដូចដែលបានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់សមាហរណកម្ម និង សេរីភាវូបនីយកម្ម ការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន ដែលត្រូវបានអនុម័តនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងដឹកជញ្ជូនអាស៊ានលើកទី ១០ កាលពីថ្ងៃទី ២៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ដោយរម្ងឹកដល់កម្មវិធីសកម្មភាពរៀងចន្ទន៍ ដែលត្រូវបានអនុម័តនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី ១០ កាលពីថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ នៅរដ្ឋធានីរៀងចន្ទន៍ ប្រទេសឡាវ ដែលស្នើសុំអោយមានការពង្រឹងការរៀបចំបើកចំហជើងមេឃ និង ការធ្វើអោយមានភាពជឿនលឿននៃសេរីភាវូបនីយកម្ម នៅក្នុងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស

ដោយរម្ងឹកផងដែរ ដល់សេចក្តីសម្រេចនៃកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងដឹកជញ្ជូនអាស៊ានលើកទី ១០ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា កាលពីថ្ងៃទី ២៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ ដើម្បីអនុម័តផែនទី

បង្ហាញផ្លូវសម្រាប់សមាហរណកម្មវិស័យដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស និង ផែនការសកម្មភាពសម្រាប់សមាហរណកម្ម និង សេរីភាវូបនីយកម្មការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអាស៊ាន ឆ្នាំ ២០០៥ ដល់ ឆ្នាំ ២០១៥ ដែលផ្តល់អោយមាននូវសកម្មភាពយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីធ្វើសេរីភាវូបនីយកម្មបន្ថែមនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន និង ដើម្បីជំរុញអោយមានបរិយាកាសដ៏ប្រសើរមួយសម្រាប់ទីផ្សារអាកាសចរណ៍កម្ពុជានៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន

ដោយបានសន្យាធ្វើការថែរក្សា អភិវឌ្ឍ និង ពង្រឹងចំណងទំនាក់ទំនងមិត្តភាព និង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបន្ថែមទៀត រវាង និង ក្នុងចំណោមបណ្តាប្រទេសរបស់ខ្លួន

ដោយទទួលស្គាល់ថា សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង មានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង គឺមានសារៈសំខាន់ដើម្បីអភិវឌ្ឍពាណិជ្ជកម្ម ផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់ភាគីប្រើប្រាស់ និង ជំរុញអោយមានការរីកលូតលាស់សេដ្ឋកិច្ច

ដោយមានគោលបំណង ធានាអោយបាននូវកម្រិតខ្ពស់បំផុតនៃសុវត្ថិភាព និង សន្តិសុខក្នុងការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ និង ដោយមានការបញ្ជាក់អះអាងឡើងវិញ អំពីការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងរបស់ខ្លួនចំពោះសកម្មភាព ឬ ការគំរាមកំហែងនានាប្រឆាំងនឹងសន្តិសុខអាកាសយាន ដែលធ្វើអោយអន្តរាយដល់សុវត្ថិភាពបុគ្គល ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ ជន់ឥទ្ធិពលមិនល្អដល់ប្រតិបត្តិការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស និង ធ្វើអោយខូចទំនុកចិត្តសាធារណជនមកលើសុវត្ថិភាពអាកាសចរស៊ីវិល

ដោយមានគោលបំណង ជួយសម្រួល និង ធ្វើអោយប្រសើរឡើងដល់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស និង សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនានា ជាកិច្ចបំពេញបន្ថែមដល់ការសម្រួលការដឹកជញ្ជូនផ្សេងៗ និង កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងសេរីភាវូបនីយកម្មនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន

ដោយមានការអះអាងថាថ្មីពីការសន្យារួបរួមរបស់ពួកយើង ដើម្បីស្ថាបនាទីផ្សារអាកាសចររួមមួយរបស់អាស៊ាន នៅឆ្នាំ ២០១៥

ក្នុងនាមជា បណ្តាភាគីនៃអនុសញ្ញា ស្តីពីអាកាសចរស៊ីវិលអន្តរជាតិ ដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុង ស៊ីកាហ្គោ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤៤ និង ដោយមានគោលបំណងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍ និង បទប្បញ្ញត្តិនានានៃអនុសញ្ញានេះ និង

ដោយមានគោលបំណង ឈានទៅដល់ការសម្រេចបាននូវកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពីសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស

បានព្រមព្រៀងគ្នា ដូចខាងក្រោម ៖

មាត្រា ១

និយមន័យ

លើកលែងតែក្នុងករណីបរិបទតម្រូវ សម្រាប់តែគោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ៖

- ១. ពាក្យ “អនុសញ្ញា” ត្រូវមានន័យថា អនុសញ្ញា ស្តីពី អាកាសចរស៊ីវិលអន្តរជាតិ ដែលត្រូវបានចុះ ហត្ថលេខានៅទីក្រុង ស៊ីកាហ្គោ កាលពីថ្ងៃទី ០៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤៤ ហើយរួមមាន (i) វិសោធនកម្ម ណាមួយដែលត្រូវបានចូលជាធរមានក្រោមមាត្រា ៩៤ (ក) នៃអនុសញ្ញានេះ និង ត្រូវបានផ្តល់សច្ចាប័ន ដោយបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង (ii) ឧបសម្ព័ន្ធណាមួយ ឬ វិសោធនកម្ម ណាមួយនៃឧបសម្ព័ន្ធនោះ ដែលត្រូវបានអនុម័តក្រោមមាត្រា ៩០ នៃអនុសញ្ញានេះ ក្នុងកម្រិតមួយដែល ឧបសម្ព័ន្ធ ឬ វិសោធនកម្មនៃឧបសម្ព័ន្ធទាំងនោះ នៅក្នុងពេលវេលាជាក់លាក់ណាមួយ មានប្រសិទ្ធភាព ចំពោះគ្រប់បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
- ២. ពាក្យ “អាជ្ញាធរអាកាសចរ” ត្រូវមានន័យថា រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកអាកាសចរស៊ីវិល បុគ្គល ឬ អង្គការណាមួយ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយបំពេញតួនាទីណាមួយនាពេលបច្ចុប្បន្ន ឬ តួនាទីប្រហាក់ ប្រហែល ។
- ៣. ពាក្យ “ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង” ត្រូវមានន័យថា ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយដែល ត្រូវបានចាត់តាំង និង អនុញ្ញាតអោយប្រតិបត្តិការ ស្របតាមមាត្រា ៣ (ស្តីពី ការចាត់តាំង និង ការផ្តល់ច្បាប់អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
- ៤. ពាក្យ “ដែនដី” ត្រូវមានន័យថា ដែនដីគោក ដែនទឹក ដែនសមុទ្រ ទីប្រជុំកោះ បាតសមុទ្រ និង ធនធានក្រោមដី និង ផ្ទៃអាកាសខាងលើ ។
- ៥. ពាក្យ “សេវាកម្មផ្លូវអាកាស” “សេវាកម្មផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ” និង “ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ” ត្រូវមានន័យដោយឡែកៗពីគ្នាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩៦ នៃអនុសញ្ញា ។
- ៦. ពាក្យ “តម្លៃសេវាកម្ម” ត្រូវមានន័យថា ថ្លៃដែលបានចំណាយសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ និង ទំនិញ និង លក្ខខណ្ឌនានាដែលតម្លៃទាំងនោះត្រូវយកមកអនុវត្តក្រោមលក្ខខណ្ឌនេះ រួមទាំងតម្លៃ និង លក្ខខណ្ឌនានាចំពោះភ្នាក់ងារ និង សេវាកម្មបន្ទាប់បន្សំនានា ប៉ុន្តែមិនរាប់បញ្ចូលផលកម្រៃ និង លក្ខខណ្ឌ នានាចំពោះការដឹកជញ្ជូនកញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ឡើយ ។

៧. ពាក្យ “កំណត់ផ្លូវហោះហើរដែលបានកំណត់” ត្រូវមានន័យថា កំណត់ផ្លូវហោះហើរដែលបានកំណត់នៅក្នុងកាលវិភាគហោះហើរ ដែលមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៨. ពាក្យ “សេវាកម្មដែលបានព្រមព្រៀង” ត្រូវមានន័យថា សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស តាមកាលវិភាគកំណត់ ដើម្បីដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ ទំនិញ និង/ឬ កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ ដាច់ដោយឡែក ឬ រួមបញ្ចូលគ្នា ជាផ្លូវនឹងការយកផលកម្រៃ ឬ ការជួលនៅលើកំណត់ផ្លូវហោះហើរដែលបានកំណត់ជាក់លាក់ ។

៩. ពាក្យ “ការឈប់សំចតមិនធ្វើពាណិជ្ជកម្ម” ត្រូវមានន័យថា ការចុះចតក្នុងគោលបំណងណាមួយ ក្រៅពីការដាក់បញ្ចូល ឬ ការបញ្ជូនអ្នកដំណើរ ទំនិញ និង/ឬ កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ នៅក្នុងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ។

១០. ពាក្យ “បន្ទុកចំណាយចំពោះការប្រើប្រាស់សេវាកម្ម និង គ្រឿងបរិក្ខារនានា” ត្រូវមានន័យថា កម្រៃដែលកំណត់យកដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច លើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ឬ ត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច អោយយកកម្រៃសម្រាប់ការផ្តល់បរិវេណ ឬ គ្រឿងបរិក្ខារអាកាសយានដ្ឋាន ឬ សេវាកម្មបញ្ជូនរថវិទ្យាអាកាស រួមទាំងសេវាកម្មពាក់ព័ន្ធនានា និង គ្រឿងបរិក្ខារអាកាសយាន ក្រុមអាកាសយានិក និង ទំនិញផងដែរ ។

១១. ពាក្យ “កិច្ចព្រមព្រៀង” ត្រូវមានន័យថា កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង ពិធីសារអនុវត្តនានានៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង វិសោធនកម្មណាមួយលើកិច្ចព្រមព្រៀង ឬ ពិធីសារអនុវត្តទាំងនេះ ។

១២. ពាក្យ “ទីស្នាក់ការតម្កល់ឯកសារ” ត្រូវមានន័យថា អគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ។ និង

១៣. រាល់សេចក្តីយោងទាំងអស់ចំពោះពាក្យឯកវចនៈ ត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងន័យពហុវចនៈ ហើយដូចគ្នានេះដែរ រាល់សេចក្តីយោងទាំងអស់ចំពោះពាក្យពហុវចនៈ ក៏ត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងន័យឯកវចនៈផងដែរ ។

មាត្រា ២

ការផ្តល់សិទ្ធិ

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ដល់បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដទៃទៀត នូវសិទ្ធិដូចខាងក្រោម ដើម្បីបម្រើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដទៃទៀតនោះ ៖

ក. សិទ្ធិហោះហើរឆ្លងកាត់ទឹកដីរបស់ខ្លួនដោយមិនចុះចត

- ខ. សិទ្ធិធ្វើការឈប់សំចៃនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួនដោយមិនធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និង
- គ. សិទ្ធិនានាដែលមានកំណត់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមទាំងសិទ្ធិទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ (ស្តីពី សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស តាមកាលវិភាគកំណត់) និង តាមករណីជាក់ស្តែង ឧបសម្ព័ន្ធ ២ (ស្តីពី ពិធីសារអនុវត្ត) ។

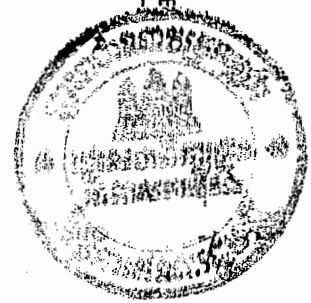
២. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ក្រៅពីក្រុមហ៊ុនអាកាសចរទាំងឡាយណាដែលបានចាត់តាំងក្រោមមាត្រា ៣ (ស្តីពី ការចាត់តាំង និង ការផ្តល់ច្បាប់អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក៏ត្រូវមានសិទ្ធិដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ (ក) និង (ខ) នៃមាត្រានេះផងដែរ។ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរទាំងនោះ ត្រូវតម្រូវអោយបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗ ដែលមានកំណត់ក្រោមច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និង វិធាននានា ដែលជាទូទៅត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលគោរពតាមការអនុវត្តនេះ ។

៣. គ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាការផ្តល់អោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ នូវសិទ្ធិផ្គុំក្នុងអាកាសយាន នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត នូវអ្នកដំណើរ អីវ៉ាន់អ្នកដំណើរ ទំនិញ ឬ កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ ដែលត្រូវបានដឹកជញ្ជូនជាផ្លូវនិងការយកផលកម្រៃ ហើយដឹកជញ្ជូនឆ្ពោះទៅកាន់ចំណុចដទៃផ្សេងទៀតនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដែលបានពោលខាងក្រោយនោះឡើយ ។

មាត្រា ៣

ការចាត់តាំង និង ការផ្តល់ច្បាប់អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ

- ១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវមានសិទ្ធិចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរចំនួនច្រើនតាមដែលខ្លួនប្រាថ្នា ក្នុងគោលបំណងធ្វើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង មានសិទ្ធិដកហូត ឬ កែប្រែការចាត់តាំងនេះ ។ ការចាត់តាំងនេះ ត្រូវបញ្ជូនជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ តាមរយៈការទូត ទៅកាន់ទីស្នាក់ការតម្កល់ឯកសារ ដែលត្រូវជូនដំណឹងទៅគ្រប់បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ជាបន្តបន្ទាប់ ។
- ២. នៅពេលទទួលបានការចាត់តាំង និង ពាក្យស្នើសុំពីក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំង ក្នុងទម្រង់ និង លក្ខណៈដូចដែលមានបញ្ជាក់ ដើម្បីស្នើសុំច្បាប់អនុញ្ញាតធ្វើប្រតិបត្តិការ និង លិខិតអនុញ្ញាត

បច្ចេកទេស ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ច្បាប់អនុញ្ញាតសមស្រប និង លិខិតអនុញ្ញាតបច្ចេកទេស ដោយពុំមានការពន្យារពេលបែបបទនីតិវិធីណាមួយឡើយ ដរាបណា ៖

ក. (i) ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ឬ ពលរដ្ឋនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ឬ ករណីទាំងពីរនេះ មានកម្មសិទ្ធិត្រឹមត្រូវ និង មានការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះ ឬ

(ii) ស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃការទទួលយកពីសំណាក់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលទទួលពាក្យស្នើសុំនេះ រដ្ឋជាសមាជិកអាស៊ានចំនួនមួយ ឬ ច្រើន និង/ឬ ពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ និង នៅតែមានភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិត្រឹមត្រូវ ហើយមានការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព លើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ដែលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើង និង មានទីស្នាក់ការអាជីវកម្មចម្បង នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនេះ ហើយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនេះ មាន និង បន្តរក្សាការគ្រប់គ្រងតាមផ្លូវច្បាប់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។ ឬ

(iii) ស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃការទទួលយកពីសំណាក់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលទទួលពាក្យស្នើសុំនេះ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ត្រូវបានបង្កើតឡើង និង មានទីស្នាក់ការអាជីវកម្មចម្បងរបស់ខ្លួន នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនេះ និង ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមាន និង នៅតែរក្សាការគ្រប់គ្រងតាមផ្លូវច្បាប់យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពលើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះ ដរាបណាការព្រមព្រៀងទាំងនេះ នឹងមិនមានន័យស្មើនឹងការអនុញ្ញាតអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ឬ ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ខ្លួន មានលទ្ធភាពទទួលបាននូវសិទ្ធិធ្វើចរាចរដែលខ្លួនពុំធ្លាប់មាននោះឡើយ ។ និង

ខ. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង មានគុណវុឌ្ឍិក្នុងការបំពេញលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និង វិធាននានា ដែលតាមធម្មតាត្រូវបានយកមកអនុវត្តចំពោះការធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលធ្វើការពិចារណាលើពាក្យស្នើសុំ ។ និង

គ. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ គោរពតាមខ្លឹមសារដែលមាន ចែងក្នុងមាត្រា ៥ (ស្តីពី សុវត្ថិភាព) និង មាត្រា ៦ (ស្តីពី សន្តិសុខអាកាសចរ) នៃកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះ ។

៣. បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលផ្តល់ច្បាប់អនុញ្ញាតអោយធ្វើប្រតិបត្តិការស្របតាមកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការផ្តល់ជូននេះទៅទីស្នាក់ការកណ្តាល ដែលត្រូវជូនដំណឹងទៅ គ្រប់បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ជាបន្តបន្ទាប់ ។

មាត្រា ៤

ការដកហូត ការលុបចោល ការផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ន និង ការកម្រិតច្បាប់អនុញ្ញាត

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ មានសិទ្ធិដកហូត លុបចោល ផ្អាក ដាក់សក្តានុពលធានា ឬ ដាក់ កម្រិតជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ អចិន្ត្រៃយ៍ លើច្បាប់អនុញ្ញាតអោយធ្វើប្រតិបត្តិការ ឬ លិខិតអនុញ្ញាត បច្ចេក ទេសដែលមានពេលក្នុងមាត្រា ៣ (ស្តីពី ការចាត់តាំង និង ការផ្តល់ច្បាប់អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការក្រុមហ៊ុន អាកាសចរ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងដោយភាគីចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងដទៃទៀត ក្នុងករណីដែល ៖

- ក. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ខកខានមិនបានបង្ហាញថា ខ្លួនមានគុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់ ក្រោមមាត្រា ៣ កថាខណ្ឌទី ២ (ក) (i) ឬ (ii) ឬ (iii) ដែលពាក់ព័ន្ធ ឬ
- ខ. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ខកខានមិនបានបំពេញតាមច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និង វិធាននានា ដូច ដែលបានពោលក្នុងមាត្រា ១៤ (ស្តីពី ការអនុវត្តច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិនានា) នៃកិច្ច ព្រមព្រៀងនេះ ឬ
- គ. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត មិនបានថែរក្សា និង គោរពតាមបទដ្ឋាននានា ដូច ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៥ (ស្តីពី សុវត្ថិភាព) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

២. លុះត្រាតែមានការចាំបាច់ក្នុងការធ្វើចំណាត់ការបន្ទាន់ ដើម្បីទប់ស្កាត់បន្ថែមចំពោះការមិនអនុវត្ត តាមកថាខណ្ឌទី ១ (ខ) ឬ ១ (គ) នៃមាត្រានេះ សិទ្ធិទាំងឡាយដែលបង្កើតឡើងដោយមាត្រានេះ ត្រូវ យកមកអនុវត្តបានតែក្នុងករណីក្រោយពីមានកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នានាជាមួយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែល ចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ស្របតាមខ្លឹមសារដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១៦ (ស្តីពី កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ និង វិសោធនកម្ម) ។

៣. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ក្នុងការដកហូត លុបចោល ផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ន ដាក់លក្ខខណ្ឌនានា ឬ ដាក់កម្រិត លើច្បាប់អនុញ្ញាតអោយធ្វើប្រតិបត្តិការ ឬ លិខិតអនុញ្ញាត បច្ចេកទេស នៃក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើន ស្របតាមកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវជូនដំណឹង អំពីចំណាត់ការរបស់ខ្លួនបែបនេះ ទៅទីស្នាក់ការតម្កល់ឯកសារ ហើយទីស្នាក់ការតម្កល់ឯកសារនេះ ត្រូវ ជូនដំណឹងទៅគ្រប់បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ជាបន្តបន្ទាប់ ។

៤. ស្របតាមខ្លឹមសារនៃមាត្រា ៦ (ស្តីពី សន្តិសុខអាកាសចរ) មាត្រានេះ មិនកម្រិតសិទ្ធិរបស់ភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ក្នុងការដកហូត លុបចោល ផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ន ដាក់លក្ខខណ្ឌ ឬ ដាក់កម្រិត លើច្បាប់អនុញ្ញាតអោយធ្វើប្រតិបត្តិការ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតបច្ចេកទេស នៃក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើន របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតឡើយ ។

មាត្រា ៥
សុវត្ថិភាព

១. សម្រាប់គោលបំណងនៃការធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែល មានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវទទួលស្គាល់សុពលភាពនៃវិញ្ញាបន បត្រសុវត្ថិភាពហោះហើរ វិញ្ញាបនបត្រសម្បទា និង អាជ្ញាប័ណ្ណក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ដែលត្រូវបានចេញជូន ឬ ចុះបញ្ជីដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះ និង ដែលនៅចូលជាធរមាននៅឡើយ ក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលថា លក្ខខណ្ឌតម្រូវនានាចំពោះវិញ្ញាបនបត្រ ឬ អាជ្ញាប័ណ្ណទាំងនោះ យ៉ាងហោចណាស់មានតម្លៃស្មើនឹងបទដ្ឋានអប្បបរមា ដែលអាចត្រូវបានបញ្ជាក់ស្រប តាមអនុសញ្ញា។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ សម្រាប់គោលបំណងនៃការហោះហើរលើទឹកដីរបស់ខ្លួន ភាគី ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ សូមរក្សាសិទ្ធិបដិសេធមិនទទួលស្គាល់សុពលភាពនៃវិញ្ញាបនបត្រសម្បទា និង អាជ្ញាប័ណ្ណទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានផ្តល់ ឬ បញ្ជាក់ជូនពលរដ្ឋរបស់ខ្លួនដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដទៃទៀត ។

២. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ អាចស្នើសុំពិគ្រោះយោបល់អំពីបទដ្ឋានសុវត្ថិភាព និង សន្តិសុខ ដែលកំពុងអនុវត្តដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រឿងបរិក្ខារអាកាសចរ ក្រុម អាកាសយានិក អាកាសយាន និង ការធ្វើប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងដោយ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតដែលបានពោលនោះ ។ ក្រោយពីកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នេះ ប្រសិនបើភាគី ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានផ្តួចផ្តើមអោយមានកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នោះ រកឃើញថា ភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងម្ខាងទៀត មិនបានអនុវត្ត និង គ្រប់គ្រងបទដ្ឋានសុវត្ថិភាព និង សន្តិសុខអាកាសចរ ព្រមទាំងលក្ខ

ខណ្ឌតម្រូវនានានៅក្នុងផ្នែកទាំងនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនោះទេ ពោលគឺយ៉ាងហោចណាស់អោយបានស្មើនឹងបទដ្ឋានអប្បបរមាដែលអាចត្រូវបានបញ្ជាក់ស្របតាមអនុសញ្ញា ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀតនោះនឹងត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីរបកគំហើញនេះ និង ជំហាននានាដែលគិតថាចាំបាច់ដើម្បីអនុវត្តអោយសមស្របតាមបទដ្ឋានអប្បបរមាទាំងនេះ ហើយថា ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀតនោះ ត្រូវតែចាត់វិធានការកែតម្រូវអោយបានសមស្រប ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ សូមរក្សាសិទ្ធិក្នុងការដកហូត លុបចោល ផ្អាក ដាក់លក្ខខណ្ឌនានា ឬ ដាក់កម្រិត លើច្បាប់អនុញ្ញាតអោយធ្វើប្រតិបត្តិការ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតបច្ចេកទេស របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើន ដែលត្រូវបានចាត់តាំងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀត ក្នុងករណីដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀតនោះ មិនបានចាត់វិធានការកែតម្រូវសមស្របណាមួយក្នុងរយៈពេលសមរម្យមួយនោះទេ ។

មាត្រា ៦

សន្តិសុខអាកាសចរ

១. ស្របតាមសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចនានារបស់ខ្លួនក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងអះអាងសាជាថ្មីថា កាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនដែលមានចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក ក្នុងការការពារសន្តិសុខអាកាសចរស៊ីវិលប្រឆាំងនឹងអំពើជ្រៀតជ្រែកខុសច្បាប់ណាមួយ ត្រូវបង្កើតបានជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ ដោយពុំមានកម្រិតលើភាពទូទៅនៃសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចនានារបស់ខ្លួនក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវអនុវត្តជាពិសេសអោយស្របតាមខ្លឹមសារនៃអនុសញ្ញា ស្តីពីបទល្មើស និង អំពើល្មើសផ្សេងៗទៀតដែលប្រព្រឹត្តនៅលើអាកាសយាន ចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុង តូក្យូ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៦៣ អនុសញ្ញា ស្តីពី ការបង្ក្រាបការរឹបអូសយកអាកាសយានដោយខុសច្បាប់ ចុះហត្ថលេខា នៅទីក្រុង ឡាអេ ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧០ និង អនុសញ្ញា ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើខុសច្បាប់នានា ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពអាកាសចរស៊ីវិល ចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុង ម៉ុងត្រេអាល់ ថ្ងៃទី ២៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៧១ ព្រមទាំងអនុសញ្ញា ឬ ពិធីសារផ្សេងទៀតណាមួយ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសន្តិសុខអាកាសចរស៊ីវិល និង ដែលគ្រប់បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់គោរពតាម ។

២. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់កិច្ចជួយជ្រោមជ្រែងចាំបាច់គ្រប់យ៉ាងចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក តាមការស្នើសុំពីបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដទៃទៀត ដើម្បីទប់ស្កាត់អំពើរឹបអូសយកអាកាសយានស៊ីវិលដោយខុសច្បាប់ និង អំពើខុសច្បាប់ផ្សេងៗទៀតប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពអាកាសយាន អ្នកដំណើរ និង អាកាសយានិករបស់ខ្លួន អាកាសយានដ្ឋាន និង គ្រឿងបរិក្ខារបញ្ជាចរាចរដែនអាកាស និង ដើម្បីទប់ទល់នឹងអំពើគំរាមកំហែងណាមួយផ្សេងៗទៀតដល់សន្តិសុខអាកាសចរស៊ីវិល ។

៣. នៅក្នុងកិច្ចទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមករបស់ខ្លួន បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវអនុវត្តស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិសន្តិសុខអាកាសចរ ដែលកំណត់ដោយអង្គការអាកាសចរស៊ីវិលអន្តរជាតិ និងមានបញ្ជាក់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃអនុសញ្ញានេះ ។ បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវតម្រូវថា អ្នកប្រតិបត្តិការអាកាសយានដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន អ្នកប្រតិបត្តិការអាកាសយានដែលមានទីស្នាក់ការអាជីវកម្មចម្បងរបស់ខ្លួន ឬ និវេសន៍ដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន និង អ្នកប្រតិបត្តិការអាកាសយានដ្ឋាននៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ត្រូវអនុវត្តស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិសន្តិសុខអាកាសចរនេះ ។

៤. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់បទប្បញ្ញត្តិសន្តិសុខ ដែលតម្រូវដោយបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត សម្រាប់ការធ្វើដំណើរចូលមកដល់ ការធ្វើដំណើរចាកចេញ និង ខណៈស្ថិតនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ហើយត្រូវចាត់វិធានការសមស្របនានាដើម្បីការពារអាកាសយាន និង ដើម្បីត្រួតពិនិត្យអ្នកដំណើរ ក្រុមអាកាសយានិក និង សម្ភារៈយកតាមខ្លួនរបស់ពួកគេ រួមទាំងទំនិញ និង គ្រឿងឧបភោគបរិភោគ មុន និង អំឡុងពេលផ្ទុកឡើង ឬ ដាក់ចុះ ផងដែរ ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ការពិចារណាជាវិជ្ជមានផងដែរ ចំពោះការស្នើសុំណាមួយពីសំណាក់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត អោយធ្វើការចាត់វិធានការសន្តិសុខពិសេសទប់ស្កាត់នឹងអំពើកំហែងណាមួយ ។

៥. នៅពេលកើតមានឡើងនូវឧប្បត្តិហេតុ ឬ ការគំរាមកំហែងនៃឧប្បត្តិហេតុ ពាក់ព័ន្ធនឹងការរឹបអូសយកអាកាសយានស៊ីវិលដោយខុសច្បាប់ ឬ អំពើខុសច្បាប់ផ្សេងទៀតប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាព អាកាសយានអ្នកដំណើរ និង ក្រុមអាកាសយានិក អាកាសយានដ្ឋាន ឬ គ្រឿងបរិក្ខារបញ្ជាចរនៃអាកាស បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវផ្តល់កិច្ចជួយជ្រោមជ្រែងគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយសម្រួលអោយមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងនានា និង ការចាត់វិធានការសមស្របដទៃទៀត ក្នុងគោលបំណងបញ្ចប់នូវឧប្បត្តិហេតុ ឬ ការគំរាមកំហែងនៃឧប្បត្តិហេតុនេះ អោយបានឆាប់រហ័ស និង មានសុវត្ថិភាព ។

៦. នៅពេលដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយមានមូលហេតុសមហេតុផល ដែលជឿថា ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀតបានអនុវត្តឃ្លាតចាកពីខ្លឹមសារសន្តិសុខអាកាសចរនៃមាត្រានេះ អាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ អាចស្នើសុំពិគ្រោះយោបល់ជាបន្ទាន់មួយជាមួយអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀតដែលបានពោលនោះ ។ ករណីខកខានមិនបានឈានដល់ការព្រមព្រៀងដែលអាចទទួលយកបានមួយក្នុងរយៈពេលដប់ប្រាំ (១៥) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការទទួលបានសំណើនេះ ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀត ត្រូវបង្កើតបានជាមូលហេតុក្នុងការដកហូត លុបចោល ផ្អាក ដាក់លក្ខខណ្ឌនានា ឬ ដាក់កម្រិត លើច្បាប់អនុញ្ញាតអោយធ្វើប្រតិបត្តិការ និង លិខិតអនុញ្ញាតបច្ចេកទេសរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនានានៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ។ នៅពេលតម្រូវ

ដោយសារតែភាពមានអានុភាព ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ អាចចាត់វិធានការបណ្តោះអាសន្ននៅមុនកាលបរិច្ឆេទផុតកំណត់ដប់ប្រាំ (១៥) ថ្ងៃនេះ ។

៧. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវតម្រូវអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតដែលផ្តល់សេវាកម្មដល់ខ្លួន អោយដាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនូវកម្មវិធីសន្តិសុខ អ្នកប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានឯកភាពដោយអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះ ដើម្បីធ្វើការទទួលស្គាល់ ។

មាត្រា ៧

តម្លៃសេវាកម្ម

១. តម្លៃសេវាកម្មដែលនឹងត្រូវដាក់អោយអនុវត្តដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើន ដែលបានចាត់តាំងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ សម្រាប់បម្រើសេវាកម្មផ្លូវអាកាសនានាដែលគ្របដណ្តប់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវកំណត់ក្នុងកម្រិតសមរម្យមួយ ដោយមានការគិតគូរត្រឹមត្រូវដល់រាល់បន្ទុកចំណាយលើកត្តានានាដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ រួមមានការប្រាក់នៃអ្នកប្រើប្រាស់ ថ្លៃដើមសម្រាប់ប្រតិបត្តិការប្រភេទលក្ខណៈសេវាកម្ម ប្រាក់ចំណេញសមស្រប តម្លៃសេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដទៃទៀត និងតម្លៃតបស្នងផ្នែកពាណិជ្ជកម្មដទៃទៀតនៅលើទីផ្សារ ។

២. តម្លៃសេវាកម្មដែលកំណត់យកដោយបណ្តាក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ មិនតម្រូវអោយតម្កល់ ឬ មានការឯកភាពពីសំណាក់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយឡើយ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក្នុងករណីដែលច្បាប់ជាតិនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ តម្រូវអោយមានការឯកភាពជាមុនទៅលើតម្លៃសេវាកម្មនេះ បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវធ្វើការព្រមព្រៀងលើពាក្យសុំកំណត់តម្លៃសេវាកម្មនេះ អោយបានសមស្របតាមការគួរ ។ ក្នុងករណីបែបនេះ គោលការណ៍បដិការ អាចត្រូវយកមកអនុវត្តដោយបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលពាក់ព័ន្ធ ទៅតាមឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

៣. បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង យល់ព្រមផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើតម្លៃសេវាកម្មនានាដែលអាចនឹងត្រូវបានជំទាស់ ដោយសារមានហេតុផលថា តម្លៃសេវាកម្មទាំងនោះ ទំនងជាមានការរើសអើងមិនសមហេតុផល មានតម្លៃខ្ពស់ហួសហេតុពេក ឬ មានការរឹតត្បិតដោយសារតែការប្រព្រឹត្តិបំពានក្នុងតួនាទីអ្នកនាំមុខលើទីផ្សារ ឬ ការក្លែងតម្លៃអោយធ្លាក់ចុះទាបតាមរយៈឧបត្ថម្ភធន ឬ កិច្ចគាំទ្រ ដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោលពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាល ឬ ការអនុវត្តនានាប្រឆាំងនឹងលក្ខណៈប្រកួតប្រជែងតម្លៃផ្សេងទៀត ។

៤. បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវធានាថា ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងរបស់ខ្លួន ផ្តល់ ដល់សាធារណជនទូទៅនូវព័ត៌មានពេញលេញ និង ពិស្តារអំពីតម្លៃសំបុត្រយន្តហោះ និង អត្រាតម្លៃនានា ព្រមទាំងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដែលភ្ជាប់មកជាមួយប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្មរបស់ខ្លួនផងដែរ ។

មាត្រា ៨

ប្រតិបត្តិការអាកាសយានជួល

១. នៅពេលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ស្នើសុំប្រើប្រាស់អាកាសយានក្រៅពីអាកាសយាន ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ដើម្បីបម្រើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសដែលមានចែងក្នុង កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ករណីបែបនេះអាចត្រូវបានធ្វើឡើងក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលថា ៖

- ក. ការព្រមព្រៀងបែបនេះ នឹងមិនមានតម្លៃស្មើនឹងការអនុញ្ញាតអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលជាភាគីអោយជួល មានលទ្ធភាពទទួលបាននូវសិទ្ធិធ្វើចរាចរដែលខ្លួនពុំទាន់មាននោះ ឡើយ ។
- ខ. អត្ថប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលនឹងត្រូវទទួលបានដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលជាភាគី អោយជួល នឹងមិនផ្អែកលើផលចំណេញ ឬ កំហាត់នៃប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាស ចរពាក់ព័ន្ធដែលបានចាត់តាំងនោះទេ ។ និង
- គ. ការទទួលខុសត្រូវចំពោះសុវត្ថិភាពលទ្ធភាពហោះហើរ និង ភាពគ្រប់គ្រាន់នៃបទដ្ឋាន ប្រតិបត្តិការ និង ការថែទាំអាកាសយានជួលណាមួយ ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការដោយក្រុមហ៊ុន អាកាសចរដែលបានចាត់តាំងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ នឹងត្រូវបង្កើតឡើងដោយ អនុលោមតាមអនុសញ្ញា ។

២. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង មិនត្រូវបានហាមឃាត់ពីការផ្តល់សេវាកម្មនានា ដោយ ប្រើប្រាស់អាកាសយានជួលឡើយ ដរាបណាការព្រមព្រៀងជួលអាកាសយានណាមួយនោះ ត្រូវបានធ្វើ ឡើងស្របតាមលក្ខខណ្ឌនានាដូចមានរាយក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៩

សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម

១. អនុលោមតាមច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិនានា នៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ក្រុមហ៊ុន អាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ត្រូវមាន ៖

- ក. សិទ្ធិនាំចូល និង រក្សានៅក្នុងទឹកដីនៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹង ការចូលមកដល់ ការស្នាក់នៅ និង ការផ្តល់ការងារ នូវបុគ្គលិកគ្រប់គ្រង និង បុគ្គលិក ជំនាញផ្សេងទៀត ត្រៀមបរិក្ខារការិយាល័យ និង សម្ភារៈពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ព្រមទាំង សម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្មនានា ដែលត្រូវការសម្រាប់ការធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្ម ដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ។
- ខ. សិទ្ធិបង្កើតការិយាល័យនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ក្នុងគោល បំណងធ្វើការផ្តល់ ផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម និង លក់សេវាកម្មផ្លូវអាកាសនានា ។
- គ. សិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្មលក់ដូរសេវាកម្មផ្លូវអាកាសនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេង ទៀតដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ និង តាមរយៈភ្នាក់ងារក្រោមឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនអោយលក់ដូរ សេវាកម្មផ្លូវអាកាសនេះ ហើយថា បុគ្គលគ្រប់រូបត្រូវមានសិទ្ធិដោយសេរីក្នុងការទិញ សេវាកម្មនេះ ដោយប្រើរូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុកនៃទឹកដីនោះ ឬ រូបិយប័ណ្ណនៃប្រទេសផ្សេង ទៀតដែលអាចប្តូរបានដោយសេរី ផ្អែកតាមច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិជាតិនៃទឹកដីនោះ ។
- ឃ. សិទ្ធិបង្វែរ និង ផ្ទេរ ទៅកាន់ទឹកដីនៃសាជីវកម្មរបស់ខ្លួន តាមតម្រូវការ នូវប្រាក់ចំណូល ក្នុងស្រុក ដែលសំរាប់ការចំណាយក្នុងស្រុកសរុបរបស់ខ្លួន។ ការបង្វែរ និង ផ្ទេរប្រាក់នេះ ត្រូវទទួលបានការអនុញ្ញាតភ្លាមៗដោយគ្មានការរឹតបន្តឹង ឬ ការយកពន្ធនាមួយឡើយ ក្រោមអត្រាប្តូរប្រាក់ដែលកំពុងអនុវត្តចំពោះប្រតិបត្តិការសាច់ប្រាក់បច្ចុប្បន្ន និង ការផ្ទេរ ប្រាក់ នៅកាលបរិច្ឆេទដែលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដាក់ពាក្យសុំធ្វើការផ្ទេរប្រាក់ជាលើក ដំបូង។ ការបង្វែរ និង ការផ្ទេរប្រាក់នេះ ត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិប្តូររូបិយប័ណ្ណ បរទេសនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- ង. សិទ្ធិទូទាត់ចំណាយក្នុងស្រុករួមមាន ការទិញប្រេងឥន្ធនៈនៅក្នុងទឹកដីនៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ជារូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក។ ក្រោមឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ក្រុមហ៊ុន អាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ អាចធ្វើការទូទាត់ចំណាយនេះ នៅក្នុងទឹកដី

នៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត តាមរយៈរូបិយប័ណ្ណដែលអាចប្តូរបានដោយ
សេរី ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិរូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក ។

២. ផ្អែកលើច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និង គោលនយោបាយជាតិ នៅក្នុងការធ្វើប្រតិបត្តិការ ឬ ការបន្ត
ផ្តល់សេវាកម្មដែលអនុញ្ញាតនៅលើកំណត់ផ្លូវហោះហើរដែលបានឯកភាពគ្នា ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែល
បានចាត់តាំង អាចចុះការព្រមព្រៀងធ្វើម៉ាយីតធីងរួមគ្នា ដោយអាចរាប់បញ្ចូល និង មិនកម្រិតផងដែរ
ចំពោះការរកស៊ីចូលភាគហ៊ុនភ្នាក់ (code-sharing) ឬ ការរក្សាកៅអីទុក (block-space) ជាមួយ ៖

- ក. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើននៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដូចគ្នា និង
- ខ. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើននៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត

ក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលថា រាល់ភាគីចូលរួមទាំងអស់នៅក្នុងការព្រមព្រៀងនេះ មានសិទ្ធិធ្វើចរាចរជាមូលដ្ឋាន
និង ច្បាប់អនុញ្ញាតសមស្រប ព្រមទាំងបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនានាដែលអនុវត្តចំពោះការព្រមព្រៀង
នេះ ។

៣. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរធ្វើម៉ាយីតធីង អាចតម្រូវអោយស្នើសុំការឯកភាពពីអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគី
ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ចំពោះការព្រមព្រៀងធ្វើម៉ាយីតធីងរួមគ្នាណាមួយ ជាមួយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ
ធ្វើប្រតិបត្តិការ ស្របតាមកថាខណ្ឌទី ២ មុននឹងចាប់ផ្តើមអនុវត្តការព្រមព្រៀងដែលបានស្នើសុំនោះ ។

៤. នៅពេលបន្តអនុវត្តការលក់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ
ដែលធ្វើម៉ាយីតធីង ត្រូវជម្រាបអោយបានច្បាស់លាស់ដល់ភាគីអ្នកទិញសំបុត្រយន្តហោះចំពោះសេវាកម្ម
នេះ នៅពេលលក់សំបុត្រ ថាតើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណាមួយ នឹងក្លាយជាក្រុមហ៊ុនអាកាសចរធ្វើ
ប្រតិបត្តិការនៅលើផ្នែកនីមួយៗនៃសេវាកម្មនេះ និងថាតើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណាមួយ ឬ ច្រើន ដែល
ភាគីអ្នកទិញសំបុត្រយន្តហោះត្រូវមានទំនាក់ទំនងកិច្ចសន្យាជាមួយ ។

មាត្រា ១០

បន្ទុកចំណាយចំពោះការធ្វើប្រាសសេវាកម្ម និង គ្រឿងបរិក្ខារនានា

១. គ្មានភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ត្រូវកំណត់ ឬ អនុញ្ញាតអោយកំណត់ទៅលើក្រុមហ៊ុន
អាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត នូវបន្ទុកចំណាយចំពោះការប្រើប្រាស់
សេវាកម្ម និង គ្រឿងបរិក្ខារ ក្នុងតម្លៃខ្ពស់ជាងតម្លៃដែលខ្លួនបានកំណត់យកពីក្រុមហ៊ុនអាកាសចររបស់ខ្លួន
ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិដូចគ្នានេះឡើយ ។

២. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវជំរុញអោយមានកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ ស្តីពី ការកំណត់បន្ទុក ចំណាយចំពោះការប្រើប្រាស់សេវាកម្ម និង គ្រឿងបរិក្ខារនានា រវាងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចកំណត់តម្លៃ និង បណ្តាក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលប្រើប្រាស់សេវាកម្ម និង គ្រឿងបរិក្ខារនានាដែលផ្តល់ដោយអាជ្ញាធរ កំណត់តម្លៃទាំងនោះ តាមករណីជាក់ស្តែង តាមរយៈស្ថាប័នតំណាងរបស់បណ្តាក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ទាំងនេះ។ ការជូនដំណឹងសមហេតុផល ស្តីពី សំណើសុំកែប្រែបន្ទុកចំណាយចំពោះការប្រើប្រាស់សេវាកម្ម និង គ្រឿងបរិក្ខារនានា គួរត្រូវផ្តល់អោយភាគីប្រើប្រាស់ទាំងនេះ ដើម្បីអនុញ្ញាតអោយពួកគេអាច បញ្ចេញយោបល់មុននឹងមានការកែប្រែណាមួយ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវជំរុញបន្ថែមដល់ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចកំណត់តម្លៃរបស់ខ្លួន និង ភាគីប្រើប្រាស់ទាំងនោះ អោយធ្វើការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន អោយបានសមស្រប ពាក់ព័ន្ធនឹងបន្ទុកចំណាយចំពោះការប្រើប្រាស់សេវាកម្ម និង គ្រឿងបរិក្ខារនេះ។

មាត្រា ១១
ពន្ធគយ

១. ដោយឈរលើគោលការណ៍បដិការ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវអនុញ្ញាតអោយក្រុមហ៊ុន អាកាសចរមួយ ឬ ច្រើន ដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតណាមួយ រួចផុតពី កាតព្វកិច្ចគ្រប់បែបយ៉ាងតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ដែលមានកំណត់ក្រោមច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន រាប់ចាប់ ពីពន្ធគយនាំចូល ពន្ធអាករ ថ្លៃអធិការកិច្ច ព្រមទាំងកម្រៃ និង អាករជាតិផ្សេងៗ ចំពោះអាកាសយាន ប្រេងឥន្ធនៈ គ្រឿងបរិក្ខារផ្ទាល់ដី ប្រេងរំអិល ឧបករណ៍ផ្គត់ផ្គង់បច្ចេកទេសសម្រាប់ប្រើប្រាស់ គ្រឿង បន្លាស់នានា ដែលរួមមានម៉ាស៊ីន គ្រឿងបរិក្ខារប្រចាំអាកាសយាន គ្រឿងឧបភោគបរិភោគ និង សម្ភារៈ ផ្សេងទៀត នៅលើអាកាសយាន ដូចជា ប័ណ្ណដឹកជញ្ជូនផ្លូវអាកាស សម្ភារៈបោះពុម្ពណាមួយដែលមាន សញ្ញាសម្គាល់ក្រុមហ៊ុន និង សម្ភារៈបោះពុម្ពផ្សាយទូទៅដែលត្រូវបានចែកជូនដោយឥតគិតថ្លៃដោយក្រុម ហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនោះ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីប្រើប្រាស់ ឬ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ផ្តាច់មុខ សម្រាប់ការធ្វើប្រតិបត្តិការ ឬ បម្រើដល់សេវាកម្មអាកាសយាននៃក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ទាំងនោះ ដែលកំពុងធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដែលបានឯកភាពគ្នានេះ។

២. ការលើកលែងពន្ធនានាដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយមាត្រានេះ ត្រូវអនុវត្តទៅលើមុខទំនិញដែល មានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ៖

ក. ដែលត្រូវបាននាំចូលមកក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដោយ ឬ ក្នុងនាមក្រុមហ៊ុន អាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ឬ

- ខ. ដែលត្រូវបានរក្សាទុក នៅលើអាកាសយានរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ខណៈពេលចូលមកដល់ ឬ ចាកចេញពីទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ឬ
- គ. ដែលត្រូវបានយកតាមអាកាសយាននៃក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង នៃភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ចូលមកក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ក្នុងគោល បំណងដើម្បីប្រើប្រាស់ធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដែលបានឯកភាពគ្នា

ទោះជាមុខទំនិញទាំងនេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ ឬ មិនត្រូវបានប្រើប្រាស់ទាំងស្រុងនៅក្នុងទឹកដីនៃ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលផ្តល់ការអនុញ្ញាតអោយរួចចន្លោះក៏ដោយ ដរាបណាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិលើមុខ ទំនិញទាំងនេះ មិនត្រូវបានផ្ទេរនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានពោលក្រោយនោះ ។

៣. គ្រឿងបរិក្ខារដាក់តាមអាកាសយានជាប្រចាំ រួមទាំងសម្ភារៈ និង ឧបករណ៍ផ្គត់ផ្គង់នានា ដែលជា ធម្មតាត្រូវបានរក្សាទុកនៅលើអាកាសយាននៃក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងមួយ នៃភាគីចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងណាមួយ អាចត្រូវបានដាក់ចុះនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀតបាន លុះត្រាតែ មានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរគយនៃទឹកដីនោះ ។ ក្នុងករណីបែបនេះ មុខទំនិញទាំងនេះអាចត្រូវដាក់អោយ ស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់អាជ្ញាធរគយដែលបានពោលនេះ រហូតដល់ពេលដែលមុខទំនិញទាំងនេះ ត្រូវបាននាំចេញទៅវិញ ឬ បើមិនដូច្នោះទេ ត្រូវបានចាត់ចែងដោះស្រាយតាមបទប្បញ្ញត្តិគយ ។

៤. ការអនុញ្ញាតអោយរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចនានាដូចមានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រានេះ ក៏ត្រូវយកមកអនុវត្ត ផងដែរ ចំពោះករណីដែលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ បានចុះ កិច្ចសន្យាជាមួយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងផ្សេងទៀត ហើយដែលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរក្រោយ នេះ ក៏ទទួលបានការអនុញ្ញាតអោយរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចនានាដូចគ្នានេះដែរ ពីបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង នានាផ្សេងទៀត ចំពោះប្រាក់កម្ចី ឬ ការផ្ទេរមុខទំនិញ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ នៅក្នុងទឹកដីនៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនានាផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ១២
ការប្រគល់ប្រដាប់ស្មោះត្រង់

ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ យល់ព្រម ៖

- ក. ថា ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនីមួយៗ ត្រូវមានឱកាសសមរម្យ និង ស្មើភាពគ្នា ក្នុង ការប្រកួតប្រជែងដើម្បីផ្តល់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ដែលគ្រប់គ្រងដោយ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ និង
- ខ. ចាត់វិធានការបញ្ចប់រាល់ទម្រង់រើសអើងគ្រប់បែបយ៉ាង និង/ឬ ការអនុវត្តប្រឆាំងនឹងការប្រកួត ប្រជែងនានាពីសំណាក់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ និង/ឬ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងរបស់ ខ្លួន ដែលខ្លួនយល់ថា ជះឥទ្ធិពលមិនល្អទៅលើតួនាទីប្រកួតប្រជែងរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់ តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតណាមួយ ។

មាត្រា ១៣

កិច្ចគាំពារ

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ឯកភាពគ្នាថា ការអនុវត្តរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដូចខាងក្រោមនេះ អាច ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាលទ្ធភាពនៃការអនុវត្តប្រឆាំងនឹងការប្រកួតប្រជែង ដែលសមល្មមនឹងតម្រូវអោយមាន ការត្រួតពិនិត្យច្បាស់លាស់ ៖

- ក. ការយកតម្លៃសំបុត្រ និង អត្រាថ្លៃដឹកជញ្ជូនលើកំណត់ផ្លូវហោះហើរ ក្នុងកម្រិតមួយ ដែលបូកសរុបទៅឃើញថា មិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីចំណាយលើថ្លៃដើមនានានៃការផ្តល់ សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- ខ. ការបន្ថែមលើសចំណុះដឹកជញ្ជូន ឬ ចំនួនជើងហោះហើរនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ តាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ។
- គ. ការអនុវត្តដែលបានពោលនេះ មានលក្ខណៈជានិច្ចនិរន្តរ៍ ជាជាងបណ្តោះអាសន្ន ។
- ឃ. ការអនុវត្តដែលបានពោលនេះ ជះឥទ្ធិពលជាអវិជ្ជមានធ្ងន់ធ្ងរផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ឬ បង្កអោយ មានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរដល់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដទៃទៀត ។
- ង. ការអនុវត្តដែលបានពោលនេះ ឆ្លុះអោយឃើញពីចេតនាជាក់ស្តែង ឬ អាចមានឥទ្ធិពល ដើម្បីកំចាត់ បដិសេធ ឬ បណ្តេញក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដទៃទៀតចេញពីទីផ្សារ និង
- ច. ឥរិយាបថដែលបញ្ជាក់ពីការរំលោភបំពាននៃតួនាទីផ្តាច់មុខលើកំណត់ផ្លូវហោះហើរ ។

២. ការផ្តល់កិច្ចជួយទំនុកបម្រុង និង/ឬ ឧបត្ថម្ភធនរបស់រដ្ឋ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងលក្ខណៈប្រកបដោយ តម្លាភាពក្នុងចំណោមបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ហើយមិនត្រូវធ្វើអោយខូចដល់ការប្រកួតប្រជែងក្នុង ចំណោមក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនានានៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនេះឡើយ ។ បណ្តា ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធ ត្រូវផ្តល់អោយបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដទៃទៀត ដែលមានចំណាប់ អារម្មណ៍ ក្រោយពីមានសំណើសុំរបស់ភាគីដែលបានពោលខាងក្រោយនេះ នូវព័ត៌មានពេញលេញ ស្តីពី ការផ្តល់កិច្ចជួយទំនុកបម្រុង និង/ឬ ឧបត្ថម្ភធននេះ ព្រមទាំងព័ត៌មាននៃការកែសម្រួលណាមួយ ឬ ការ ពន្យារពេលនៃការផ្តល់កិច្ចជួយទំនុកបម្រុង និង/ឬ ឧបត្ថម្ភធននេះ ផងដែរ ។ ព័ត៌មានបែបនេះ ត្រូវចាត់ទុក ថា ជាព័ត៌មានដែលមានភាពរសើប និង សម្ងាត់បំផុត ។

៣. ប្រសិនបើអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ យល់ឃើញថា ការធ្វើប្រតិបត្តិការ ដែលមានចេតនា ឬ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង នៃភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងផ្សេងទៀត អាចបង្កើតបានជាគំរិយាបច្ចុប្បន្នប្រជែងមិនស្មោះត្រង់ ស្របតាម សូចនាករដូចមាន រាយក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ឬ ការរើសអើងណាមួយក្រោមរូបភាពជាកិច្ចជួយទំនុកបម្រុង និង/ឬ ឧបត្ថម្ភធន មិនត្រឹមត្រូវរបស់រដ្ឋ ពីសំណាក់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតនេះ ខ្លួនអាចស្នើសុំអោយមានកិច្ចពិគ្រោះ យោបល់ស្របតាមមាត្រា ១៦ (ស្តីពី កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ និង វិសោធនកម្ម) ក្នុងគោលបំណងដើម្បី ដោះស្រាយបញ្ហានេះ ។ សំណើសុំណាមួយបែបនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវសេចក្តីជូន ដំណឹងអំពីហេតុផលនៃការស្នើសុំនោះ ហើយកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ ត្រូវចាប់ផ្តើមក្នុងរយៈពេលដប់ប្រាំ (១៥) ថ្ងៃ ក្រោយពីទទួលបានសំណើនេះ ។

៤. ប្រសិនបើបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ខកខានមិនបានឈានដល់ការរកដំណោះស្រាយណាមួយ ចំពោះបញ្ហានេះតាមរយៈកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នោះទេ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ អាចស្នើសុំអោយ ប្រើប្រាស់យន្តការដោះស្រាយវិវាទ តាមមាត្រា ១៧ (ស្តីពី ដំណោះស្រាយវិវាទ) ដើម្បីដោះស្រាយ វិវាទនោះ ។

៥. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវមានសិទ្ធិដកហូត លុបចោល ផ្អាក ដាក់លក្ខខណ្ឌនានា ឬ ដាក់កម្រិត ជាបណ្តោះអាសន្នលើច្បាប់អនុញ្ញាតអោយធ្វើប្រតិបត្តិការ ចំពោះក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបាន ចាត់តាំងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ប្រសិនបើមានមូលហេតុសមហេតុផលដែលជឿជាក់ថា ការអនុវត្តការប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់ ឬ ប្រឆាំងនឹងការប្រកួតប្រជែងនានា ដូចមានចែងក្នុង កថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ នៃមាត្រានេះ ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ឬ ដោយ

ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងរបស់ភាគីនោះ ប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងរបស់ខ្លួន។

មាត្រា ១៤

ការអនុវត្តច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិ

១. ខណៈពេលចូលមកដល់ ស្ថិតនៅក្នុង ឬ ចាកចេញពីទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និង វិធាននានានៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើប្រតិបត្តិការ និង ការបញ្ជាផ្លូវអាកាសយាន ត្រូវយកមកអនុវត្តដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត។

២. ខណៈពេលចូលមកដល់ ស្ថិតនៅក្នុង ឬ ចាកចេញពីទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និង វិធាននានានៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុញ្ញាតអោយចូល ឬ ការចាកចេញពីទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ របស់អ្នកដំណើរ ក្រុមអាកាសយានិក ឬ ទំនិញនៅលើ អាកាសយាន (រួមទាំងបទប្បញ្ញត្តិនានាពាក់ព័ន្ធនឹងការចូលមកដល់ ការត្រួតពិនិត្យរបស់គយ សន្តិសុខ អាកាសចរ អន្តោប្រវេសន៍ លិខិតឆ្លងដែន គយ និង ចត្តាឡីសក្តី ឬ បទប្បញ្ញត្តិប្រៃសណីយ៍) ត្រូវយក មកអនុវត្តដោយ ឬ ក្នុងនាមអ្នកដំណើរ ក្រុមអាកាសយានិក ឬ ទំនិញរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនៃភាគី ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត។

៣. ក្រោមហេតុផលសន្តិសុខអាកាសចរ ការត្រួតពិនិត្យជាតិណាគូទិក ការបង្ការការនាំចូលមកដោយ ខុសច្បាប់ ឬ នៅក្នុងកាលៈទេសៈពិសេសនានា អ្នកដំណើរ អីវ៉ាន់អ្នកដំណើរ និង ទំនិញ ដែលស្ថិតក្នុងការ ឈប់សំចតឆ្លងកាត់តាមរយៈទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ហើយដែលមិនត្រូវបានចាកចេញពី តំបន់នៃអាកាសយានដ្ឋានដែលបានរក្សាទុកសម្រាប់គោលបំណងនេះ មិនត្រូវរួចផុតពីការលើកលែង ការ ត្រួតពិនិត្យណាមួយឡើយ។

មាត្រា ១៥

ស្តីទី

អាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ដល់អាជ្ញាធរអាកាសចរនៃបណ្តា ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត នូវស្ថិតិតាមកាលកំណត់ ឬ ព័ត៌មានប្រហាក់ប្រហែលផ្សេងទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងចរាចរដឹកជញ្ជូននៃសេវាកម្មដែលបានឯកភាពគ្នា តាមការស្នើសុំ។

មាត្រា ១៦

កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ និង វិសោធនកម្ម

១. អាជ្ញាធរអាកាសចរនៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវពិគ្រោះយោបល់គ្នាទៅវិញទៅមក នៅពេលណាមួយ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីធានាបាននូវការអនុវត្ត និង ការគោរពដោយសមហេតុផលតាមខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ លុះត្រាតែមានការឯកភាពគ្នា កិច្ចពិគ្រោះយោបល់នេះ ត្រូវចាប់ផ្តើមនៅកាលបរិច្ឆេទឆាប់បំផុតតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ប៉ុន្តែមិនត្រូវយឺតជាងហុកសិប (៦០) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀត ឬ ផ្សេងទៀត បានទទួលតាមរយៈការទូត ឬ មធ្យោបាយសមស្របដទៃទៀត នូវសំណើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលរួមមានការបកស្រាយអំពីបញ្ហានានាដែលនឹងត្រូវលើកយកមកពិគ្រោះគ្នានេះផងដែរ។ នៅពេលដែលកាលបរិច្ឆេទកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ ត្រូវបានឯកភាពគ្នា ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលស្នើសុំអោយមានកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ ត្រូវជូនដំណឹងផងដែរ ដល់គ្រប់បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតទាំងអស់ អំពីកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នេះ និង បញ្ហានានាដែលនឹងត្រូវលើកយកមកធ្វើការពិគ្រោះយោបល់។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ អាចចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នេះបាន។ នៅពេលបិទបញ្ចប់កិច្ចពិគ្រោះយោបល់នេះ ត្រូវជូនដំណឹងដល់រាល់បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ព្រមទាំងទីស្នាក់ការតម្កល់ឯកសារផងដែរ អំពីលទ្ធផលនៃកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នេះ។

២. ប្រសិនបើ ១ ភាគ ៣ នៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង យល់ថាមានការចាំបាច់ត្រូវធ្វើវិសោធនកម្មលើបទប្បញ្ញត្តិណាមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនោះ ដោយធ្វើសំណើសុំដាក់ជូនអគ្គលេខាធិការអាស៊ានមិនអោយហួសពីដប់ពីរ (១២) ខែ ក្រោយពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះចូលជាធរមាន ត្រូវមានសិទ្ធិស្នើសុំអោយមានការកោះប្រជុំនៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ដើម្បីពិចារណាធ្វើវិសោធនកម្មណាមួយដែលខ្លួនអាចស្នើឡើងចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ វិសោធនកម្មនេះ ប្រសិនបើមានការឯកភាពក្នុងចំណោមបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ និង ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ ក្រោយពីមានកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ស្របតាមកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅពេលដែលបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងចំនួនលើសពីពាក់កណ្តាល បានតម្កល់ទុកលិខិតុបករណ៍របស់ខ្លួន ស្តីពី ការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់វិសោធនកម្មនេះ។

៣. ក្នុងករណីដែលមានការសម្រេចរៀបចំអោយមាននូវអនុសញ្ញាពហុភាគីទូទៅណាមួយ ពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ដែលបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ច កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក៏នឹងត្រូវធ្វើការកែសម្រួលអោយស្របតាមខ្លឹមសារនៃអនុសញ្ញានោះផងដែរ។

មាត្រា ១៧

ដំណោះស្រាយវិវាទ

បទប្បញ្ញត្តិនៃពិធីសារអាស៊ាន ស្តីពី យន្តការដោះស្រាយវិវាទបន្ថែម ធ្វើនៅរដ្ឋធានីវៀងចន្ទន៍ សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ និង វិសោធនកម្ម នៃពិធីសារនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះវិវាទនានាដែលកើតមានឡើងចេញពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ១៨

ទំនាក់ទំនងជាមួយកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត

១. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬ ចំណាត់ការណាមួយដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មិន ត្រូវប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចនានានៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលមានចែងក្រោមកិច្ចព្រម ព្រៀង ឬ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិណាដែលមានស្រាប់ ហើយដែលខ្លួនក៏ជាបណ្តាសមាជិកភាគីហត្ថលេខីផង ដែរនោះឡើយ លើកលែងតែមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រានេះ ។

២. គ្មានអ្វីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បង្កើតជាបុរេនិទ្ទ័យចំពោះសិទ្ធិ ឬ ការអនុវត្តសិទ្ធិទាំងនេះ ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពី នីតិ សមុទ្រ ឆ្នាំ ១៩៨២ ជាពិសេសទាក់ទងនឹងសេរីភាពនៃសមុទ្រអន្តរជាតិ ដែលរួមមាន សិទ្ធិឆ្លងកាត់ ដោយ មិនបំពាន សិទ្ធិឆ្លងកាត់ច្រកសមុទ្រតាមប្រជុំកោះ ឬ សិទ្ធិឈប់សំចត នៃនាវា និង អាកាសយាន ហើយ ដែលស្របតាមធម្មនុញ្ញរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិឡើយ ។

៣. ក្នុងករណី ដែលមានភាពមិនស្របគ្នាដោយអន្លើ រវាង បទប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង បទប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងសេវាកម្មផ្លូវអាកាសទ្វេភាគី ឬ ពហុភាគីដែលមានស្រាប់ណាមួយ (រួមទាំង វិសោធនកម្មណាមួយ ចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនោះផងដែរ) ដែលតាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបាន ពោលក្រោយនេះ រដ្ឋសមាជិកអាស៊ានចំនួនពីរ ឬ ច្រើន មានជាប់កាតព្វកិច្ច ឬ ដែលមិនត្រូវគ្របដណ្តប់ ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បទប្បញ្ញត្តិដែលមិនសូវដាក់កម្រិត ឬ មានភាពទូលាយច្រើន ឬ ដែលមិនគ្រប ដណ្តប់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវមានអធិកភាព រវាងបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានពោលនេះ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើភាពមិនស្របគ្នាដោយអន្លើនេះ មានពាក់ព័ន្ធនឹងបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពី សុវត្ថិភាព ឬ សន្តិសុខអាកាសចរ នោះបទប្បញ្ញត្តិដែលដាក់ចេញនូវបទដ្ឋានក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ឬ តឹងរឹងជាង ត្រូវមាន អធិកភាពចំពោះភាពមិនស្របគ្នាដោយអន្លើនេះ ។

មាត្រា ១៩

អវសានបញ្ញត្តិ

១. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវតម្កល់ទុកនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលត្រូវផ្តល់ឯកសារច្បាប់ចម្លង ផ្លូវការភ្លាមៗ ជូនភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ។

២. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ ពីសំណាក់ បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង។ លិខិតុបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ ត្រូវតម្កល់ទុកនៅ ទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមៗទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ អំពីការតម្កល់ទុក ឯកសារនេះ ។

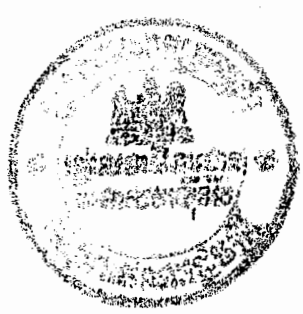
៣. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់ទុកលិខិតុបករណ៍ទី ៣ ស្តីពី ការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ នៅទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ហើយត្រូវមានប្រសិទ្ធភាពតែក្នុង ចំណោមបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ទទួលស្គាល់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះតែ ប៉ុណ្ណោះ ។

៤. ស្ថិតក្រោមកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រានេះ ពិធីសារអនុវត្តនានាដូចមានរាយក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២ នៃ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូលជាធរមាន ក្រោយពេលដែលមានការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ ដូច ដែលមានចែងនៅក្នុងផ្នែក “អវសានបញ្ញត្តិ” នៃពិធីសារអនុវត្ត។ ខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវយក មកអនុវត្តតែចំពោះពិធីសារអនុវត្តទាំងឡាយណាដែលចូលជាធរមានក្នុងចំណោមបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ទទួលស្គាល់ពិធីសារនោះប៉ុណ្ណោះ ។

៥. ទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរក្សាទុកបញ្ជីការមជ្ឈការមួយ ស្តីពី ការចាត់តាំង និង ការផ្តល់ច្បាប់ អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ស្របតាមមាត្រា ៣ (ស្តីពី ការចាត់តាំង និង ការផ្តល់ច្បាប់ អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៦. នៅពេលដែលកិច្ចព្រមព្រៀងនេះចូលជាធរមាន ទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវចុះបញ្ជីកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះអោយបានឆាប់រហ័សតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ជាមួយអង្គការអាកាសចរស៊ីវិលអន្តរជាតិ ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ភាគីហត្ថលេខីដែលបានទទួលសិទ្ធិអនុញ្ញាតចុះហត្ថលេខាពីរដ្ឋាភិបាលរបស់ខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពី សេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹក ជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០ ជាអត្ថបទកាសាអង់គ្លេសច្បាប់ដើមចំនួនមួយច្បាប់ ។

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម

.....

ប៊ែហ្វីន ជាតូ អាប់ឌុល ឆាអារ

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកមនាគមន៍

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

ម៉ៅ ហាវណ្ណាល់

រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី

.....

ម៉ូ ឥស៊ីសាន តាតាខ

អគ្គលេខាធិការ ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតកម្ពុជា

.....

ស៊ីម៉ាដ ដូលសេនា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

.....

ជាតូ សេរី គុខ ចូ ហា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

.....

យូ ឆៀន ស៊ី

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេឃុំរដ្ឋាភិបាល នៃសភាសេនាសីមា

.....

ដោយសេចក្តី ជេ ស៊ីស

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន និង គមនាគមន៍

ជូនមុខមេឃុំរដ្ឋាភិបាល នៃសភាសេនាសីមា

.....

ដើម្បី លើក

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេឃុំរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

ស៊ីលធីតាយ ចារុណសេមរតនា

អគ្គលេខាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រង ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេឃុំរដ្ឋាភិបាល នៃសភាសេនាសីមា

.....

ហ៊ុ ថាយ ឌុន

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ឧបសម្ព័ន្ធ ១

សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសតាមការលើកកម្ពស់

ផ្នែកទី ១

កំណត់ផ្លូវហោះហើរ និង សិទ្ធិហោះហើរ

១. ស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិជាតិនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ និង ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ១២ (ស្តីពីការ ប្រកួតប្រជែងស្មោះត្រង់) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អនុលោមតាមខបញ្ញត្តិ ដែលបានចែងនានា នៃការចាត់តាំងរបស់ខ្លួន ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយធ្វើប្រតិបត្តិការពីចំណុចណាមួយនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ កាត់តាមចំណុចត្រង់ណាមួយ ទៅចំណុចណាមួយនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយផ្សេងទៀត និង ឆ្ពោះទៅកាន់ចំណុចបន្ទាប់ណាមួយ លើកំណត់ផ្លូវហោះហើររួមណាមួយ ឬ តាមដំបាប់ផ្លូវហោះហើរណាមួយ ដរាបណាគ្រប់ចំណុចទាំងអស់ គឺជាអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ ។

២. ទោះបីជាមានបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងខាងលើក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិដើម្បីផ្អាកឡើង និង ដាក់ចុះ អ្នកដំណើរអីវ៉ាន់អ្នកដំណើរ ទំនិញ ឬ កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយផ្សេងទៀត ដែលត្រូវបានដឹកជញ្ជូនជាផ្លូវនឹងការយកផលកម្រៃ ហើយធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅចំណុចគោលដៅ ឬ មកពីចំណុចប្រភពដើមនានា នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីក្រៅកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអាជ្ញាធរអាកាសចរ នៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលពាក់ព័ន្ធ ។

៣. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ អនុញ្ញាតអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ដែលបានផ្តល់សច្ចុប័នកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ហើយស្របតាមពិធីសារអនុវត្តទាំងនោះ មិនត្រូវទាបជាងប្រព្រឹត្តកម្មអនុគ្រោះ ដែលបានអនុញ្ញាតអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចររបស់ខ្លួន គោរពតាមការចូលទីក្រុងនានារបស់ខ្លួននៅអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ ដូចបានបកស្រាយនៅក្នុងពិធីសារអនុវត្តនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ផ្នែកទី ២

ភាពបត់បែននៃប្រតិបត្តិការ

តាមជម្រើសរបស់ខ្លួន និង ចំពោះការហោះហើរណាមួយ ឬ ទាំងអស់ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនីមួយៗ អាច ៖

- ក. ប្រតិបត្តិការហោះហើរក្នុងទិសដៅតែម្ខាង ឬ ទាំងសងខាង
- ខ. រួមបញ្ចូលគ្នាចំនួនជើងហោះហើរផ្សេងៗ ដោយធ្វើប្រតិបត្តិការអាកាសយានតែមួយ
- គ. ធ្វើសេវាកម្មនៅចំណុចដំបូង ចំណុចត្រង់ និង ចំណុចបន្ទាប់ និង ចំណុចនានានៅក្នុងទឹកដី នៃបណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង នៅលើកំណាត់ផ្លូវហោះហើរ ក្នុងលក្ខណៈជាការហោះហើរ រួមបញ្ចូលគ្នា ឬ តាមលំដាប់លំដោយណាមួយ
- ឃ. លុបចោលការឈប់សំចតនៅចំណុចណាមួយ ឬ ចំណុចផ្សេងៗ
- ង. ផ្ទេរការធ្វើចរាចរពីអាកាសយានណាមួយរបស់ខ្លួន ទៅកាន់អាកាសយានណាមួយផ្សេង ទៀតរបស់ខ្លួននៅចំណុចណាមួយនៅលើកំណាត់ផ្លូវហោះហើរ និង
- ច. ធ្វើសេវាកម្មនៅតាមចំណុចនានាបន្ទាប់ពីចំណុចណាមួយនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ដោយផ្លាស់ ប្តូរ ឬ មិនផ្លាស់ប្តូរអាកាសយាន ឬ ចំនួនជើងហោះហើរ និង អាចបន្តបម្រើ និង ផុសពូ ផ្សាយសេវាកម្មបែបនេះ ដល់សាធារណជនតាមរយៈសេវាកម្មនានា

ដោយមិនមានការកម្រិតលើទិសដៅ ឬ ភូមិសាស្ត្រ និង មិនមានការបាត់បង់សិទ្ធិធ្វើចរាចរដឹកជញ្ជូន ណាមួយដែលអនុញ្ញាតក្រោមច្បាប់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដរាបណាសេវាកម្មនេះធ្វើឡើងពីចំណុចមួយនៅ ក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ។

២. នៅលើកំណាត់ផ្លូវហោះហើរណាមួយ ឬ ច្រើន នៃកំណាត់ផ្លូវហោះហើរខាងលើ ក្រុមហ៊ុន អាកាសចរដែលបានចាត់តាំងណាមួយ អាចបំពេញសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ដោយមិនកម្រិតទៅលើការផ្លាស់ប្តូរផ្លូវហោះហើរនៅចំណុចណាមួយលើកំណាត់ផ្លូវហោះហើរ ដោយឈរ លើមូលដ្ឋានទៅវិញទៅមក (លើកលែងការរកស៊ីចូលភាគហ៊ុនគ្នា (code-sharing) ដរាបណាសម្រាប់ ទិសដៅហោះហើរឆ្ពោះទេព្យទៅ សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសបន្ទាប់ពីចំណុចនេះ គឺជាការ បន្តជើងនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសពីទឹកដី នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលចាត់តាំង ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះ ហើយសម្រាប់ទិសដៅហោះហើរចូលមកវិញ សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាម ផ្លូវអាកាស ឆ្ពោះទៅកាន់ទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ គឺជាការបន្ត សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ពីចំណុចដទៃផ្សេងទៀត ។

៣. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ អាចត្រូវបានតម្រូវ អោយដាក់កាលវិភាគហោះហើររំពឹងទុករបស់ខ្លួន ជូនអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដទៃ ទៀត ដើម្បីសុំការឯកភាព យ៉ាងហោចណាស់អោយបានសាមសិប (៣០) ថ្ងៃ មុនពេលប្រតិបត្តិការសេវាកម្ម

ដែលបានឯកភាព។ ការកែតម្រូវណាមួយលើកាលវិភាគហោះហើរនេះ ត្រូវដាក់ជូនដើម្បីធ្វើការពិចារណា
យ៉ាងហោចណាស់អោយបានដប់ប្រាំ (១៥) ថ្ងៃ មុនពេលធ្វើប្រតិបត្តិការ ។

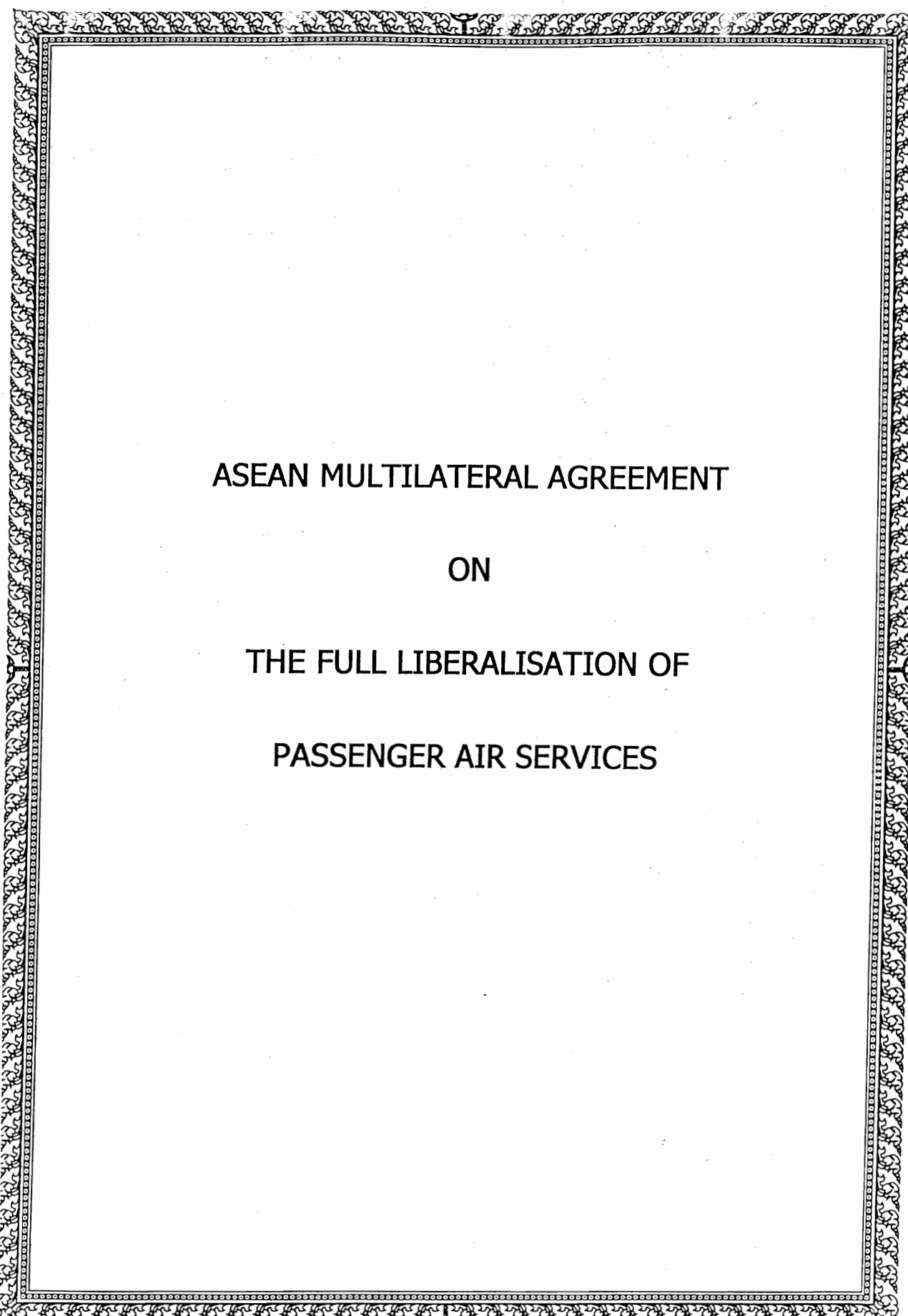
៤. សម្រាប់ដឹងហោះហើរបំពេញបន្ថែម ដែលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង នៃភាគីចុះកិច្ច
ព្រមព្រៀងមួយ មានបំណងធ្វើប្រតិបត្តិការលើសេវាកម្មដែលបានឯកភាពគ្នា ក្រៅពីកាលវិភាគហោះហើរ
ដែលបានព្រមព្រៀង ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះ ត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគី
ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត។ សំណើនេះ ជាធម្មតា ត្រូវដាក់ជូនយ៉ាងហោចណាស់ អោយបានបួន (៤)
ថ្ងៃធ្វើការ មុនពេលធ្វើប្រតិបត្តិការហោះហើរនេះ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ២
ពិធីសារអនុវត្ត

បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវសម្រេចរៀបចំអោយមាននូវពិធីសារអនុវត្តនានាដូចខាងក្រោម
ដែលត្រូវបង្កើតបានជាផ្នែកដ៏សំខាន់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ៖

- ក. ពិធីសារទី ១ ស្តីពីការមិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី៣ និងទី ៤ រវាងទីក្រុងអាស៊ាននីមួយៗ និង
- ខ. ពិធីសារទី ២ ស្តីពីការមិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៥ រវាងទីក្រុងអាស៊ាននីមួយៗ

ASEAN MULTILATERAL AGREEMENT
ON
THE FULL LIBERALISATION OF
PASSENGER AIR SERVICES

**ASEAN MULTILATERAL AGREEMENT ON
THE FULL LIBERALISATION OF
PASSENGER AIR SERVICES**

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (hereinafter referred as "Lao PDR"), Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter collectively referred to as "Contracting Parties" or individually as "Contracting Party")

RECALLING the earlier ASEAN Leaders' decision to establish by 2020 the ASEAN Community, including the ASEAN Economic Community (AEC) made in the Declaration of ASEAN Concord II in Bali, Indonesia on 7 October 2003;

AFFIRMING the policy agenda for progressive implementation of full liberalisation and integration of air services in ASEAN as laid down in the Action Plan for ASEAN Air Transport Integration and Liberalisation adopted at the Tenth (10th) ASEAN Transport Ministers' (ATM) Meeting on 23 November 2004 in Phnom Penh, Cambodia;

RECALLING the Vientiane Action Programme adopted at the Tenth (10th) ASEAN Summit on 29 November 2004 in Vientiane, Lao PDR, which calls for accelerating open sky arrangements and advancing liberalisation in air transport services;

BEING committed to maintain, further develop and strengthen friendly relations and cooperation between and among their countries;

RECOGNISING that efficient and competitive international air services are important to develop trade, benefit consumers, and promote economic growth;

DESIRING to ensure the highest degree of safety and security in international air transport and reaffirm their grave concern about acts or threats against the security of aircraft, which jeopardise the safety of persons or property, adversely affect the operation of air transportation, and undermine public confidence in the safety of civil aviation;

DESIRING to facilitate and enhance air services and their related activities, to complement the other transport facilitation and liberalisation efforts in ASEAN;

REAFFIRMING our collective commitment to build the ASEAN Single Aviation Market by 2015;

BEING Parties to the Convention on International Civil Aviation, opened for signature at Chicago on 7 December 1944, and desiring to adhere to the principles and provisions of the aforesaid Convention; and

DESIRING to conclude an ASEAN Multilateral Agreement on the Full Liberalisation of Passenger Air Services

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

**ARTICLE 1
DEFINITIONS**

For the purpose of this Agreement only, unless the context otherwise requires:

1. The term "the Convention" means the Convention on International Civil Aviation opened for signature at Chicago on 7 December 1944, and includes: (i) any amendment that has entered into force under Article 94(a) of the Convention and has been ratified by all the Contracting Parties to this Agreement, and (ii) any Annex or any amendment thereto adopted under Article 90 of the Convention, insofar as such Annexes or amendments

are, at any given time, effective for all the Contracting Parties to this Agreement;

2. The term "aeronautical authorities" means the Minister responsible for Civil Aviation, or any person or body authorised to perform any functions at present exercisable by him or similar functions;

3. The term "designated airline" means an airline which has been designated and authorised in accordance with Article 3 (Designation and Authorisation of Airlines) of this Agreement;

4. The term "territory" means the land territory, internal waters, territorial sea, archipelagic waters, the seabed and the sub-soil thereof and the airspace above them;

5. The terms "air service", "international air service", and "airline" have the meanings respectively assigned to them in Article 96 of the Convention;

6. The term "tariff" means the prices to be paid for the carriage of passengers and cargo and the conditions under which those prices apply, including prices and conditions for agency and other auxiliary services but excluding remuneration and conditions for the carriage of mail;

7. The term "specified routes" means the routes specified in the route schedule annexed to this Agreement;

8. The term "agreed services" means scheduled air services performed for the carriage of passengers, cargo and/or mail, separately or in combination, for remuneration or hire on the specified routes;

9. The term "stop for non-traffic purposes" means a landing for any purpose other than taking on or discharging passengers, cargo and/or mail in international air services;

10. The term "user charges" means a charge imposed on airlines by the competent authorities, or permitted by them to be imposed, for the provision of airport property or facilities or of air

navigation facilities, including related services and facilities for aircraft, their crew, passengers and cargo;

11. The term "Agreement" means this Agreement, its Annexes and its Implementing Protocols and any amendments thereto;

12. The term "Depositary" means the Secretary-General of ASEAN; and

13. All references to the singular shall include the plural, and all references to the plural shall include the singular.

**ARTICLE 2
GRANT OF RIGHTS**

1. Each Contracting Party grants to the other Contracting Parties the following rights for the conduct of international air services by the designated airlines of the other Contracting Parties:

- a) the right to fly across its territory without landing;
- b) the right to make stops in its territory for non-traffic purposes; and
- c) the rights otherwise specified in this Agreement, including those rights stated in the Annex I (Scheduled Air Services) and, where applicable, Annex II (Implementing Protocols).

2. The airline(s) of each Contracting Party, other than those designated under Article 3 (Designation and Authorisation of Airlines) of this Agreement, shall also enjoy the rights specified in paragraphs 1(a) and (b) of this Article. These airlines shall be required to meet other conditions prescribed under the laws, regulations and rules normally applied to the operation of the international air services by the Contracting Party considering the application.

3. Nothing in this Agreement shall be deemed to confer on the airline(s) of one Contracting Party the right to take on board, in the territory of another Contracting Party, passengers, baggage,

cargo, or mail carried for remuneration and destined for another point in the territory of that other Contracting Party.

**ARTICLE 3
DESIGNATION AND AUTHORISATION OF AIRLINES**

1. Each Contracting Party shall have the right to designate as many airlines as it wishes for the purpose of conducting international air services in accordance with this Agreement and to withdraw or alter such designation. Such designation shall be transmitted in writing through diplomatic channels to the Depository who shall subsequently inform all the Contracting Parties.

2. On receipt of such a designation, and of application from the designated airline(s), in the form and manner prescribed for operating authorisation and technical permission, each Contracting Party shall grant the appropriate authorisation and technical permission with minimum procedural delay, provided that:

- a) (i) substantial ownership and effective control of that airline are vested in the Contracting Party designating the airline, nationals of that Contracting Party, or both; or
- (ii) subject to acceptance by a Contracting Party receiving such application, the designated airline which is incorporated and has its principal place of business in the territory of the Contracting Party that designates the airline, is and remains substantially owned and effectively controlled by one or more ASEAN Member States and/or its nationals, and the Contracting Party designating the airline has and maintains effective regulatory control; or
- (iii) subject to acceptance by a Contracting Party receiving such application, the designated airline is incorporated in and has its principal place of business in the territory of the Contracting Party that designates the airline in which the Contracting Party designating the airline, has and maintains effective regulatory control of that airline,

provided that such arrangements will not be equivalent to allowing that airline or its subsidiaries access to traffic rights not otherwise available to that airline; and

- b) the designated airline is qualified to meet other conditions prescribed under the laws, regulations and rules normally applied to the operation of international air services by the Contracting Party considering the application; and
- c) the Contracting Party designating the airline is in compliance with the provisions set forth in Article 5 (Safety) and Article 6 (Aviation Security) of this Agreement.

3. The Contracting Parties granting operating authorisations in accordance with paragraph 2 of this Article shall notify such action to the Depository who will subsequently inform all the Contracting Parties.

**ARTICLE 4
WITHHOLDING, REVOCATION, SUSPENSION AND
LIMITATION OF AUTHORISATION**

1. Each Contracting Party shall have the right to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisations or technical permission referred to in Article 3 (Designation and Authorisation of Airlines) of this Agreement with respect to an airline designated by another Contracting Party, temporarily or permanently where:

- a) the airline has failed to prove that it is qualified under Article 3 paragraphs 2 (a) (i) or (ii) or (iii) as applicable; or
- b) the airline has failed to comply with laws, regulations, and rules referred to in Article 14 (Application of Laws and Regulations) of this Agreement; or
- c) the other Contracting Party is not maintaining and administering the standards as set forth in Article 5 (Safety) of this Agreement.

2. Unless immediate action is essential to prevent further non-compliance with paragraphs 1(b) or 1(c) of this Article, the rights established by this Article shall be exercised only after consultations with the Contracting Party designating the airline, in accordance with the provisions set forth in Article 16 (Consultations and Amendments).

3. A Contracting Party that has exercised its right to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisation or technical permission of an airline in accordance with paragraph 1 of this Article shall notify its action to the Depository and the Depository shall subsequently inform all the Contracting Parties.

4. This Article does not limit the rights of any Contracting Party to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisation or technical permission of an airline(s) of the other Contracting Parties in accordance with the provisions of Article 6 (Aviation Security).

**ARTICLE 5
SAFETY**

1. Each Contracting Party shall recognise as valid, for the purpose of operating the air services provided for in this Agreement, certificates of airworthiness, certificates of competency, and licences issued, or validated by the Contracting Party that designates that said airline and still in force, provided that the requirements for such certificates or licences are at least equal to the minimum standards which may be established pursuant to the Convention. Each Contracting Party reserves the right, however, to refuse to recognise as valid for the purpose of flight above its territory, certificates of competency and licences granted to or validated for its own nationals by another Contracting Party.

2. Each Contracting Party may request consultations concerning the aviation safety and security standards maintained by another Contracting Party relating to aeronautical facilities, flight crew, aircraft, and operation of that other Contracting Party's designated airline(s). If, following such consultations, the first Contracting Party finds that the other Contracting Party does not

effectively maintain and administer safety and aviation security standards and requirements in these areas that are at least equal to the minimum standards which may be established pursuant to the Convention, the other Contracting Party shall be notified of such findings and the steps considered necessary to conform with these minimum standards; and the other Contracting Party shall take appropriate corrective action. Each Contracting Party reserves the right to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisation or technical permissions of an airline or airlines designated by the other Contracting Party in the event the other Contracting Party does not take such appropriate corrective action within a reasonable time.

**ARTICLE 6
AVIATION SECURITY**

1. In accordance with their rights and obligations under international law, the Contracting Parties reaffirm their obligation to one another to protect the security of civil aviation against acts of unlawful interference forms an integral part of this Agreement. Without limiting the generality of their rights and obligations under international law, the Contracting Parties shall in particular act in conformity with the provisions of the Convention on Offences and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft, signed at Tokyo on 14 September 1963, the Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, signed at The Hague on 16 December 1970, the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, signed at Montreal on 23 September 1971, as well as any other convention or protocol relating to the security of civil aviation which all the Contracting Parties adhere to.

2. The Contracting Parties shall provide upon request all necessary assistance to one another to prevent acts of unlawful seizure of civil aircraft and other unlawful acts against the safety of such aircraft, their passengers and crew, airports and air navigation facilities, and to address any other threats to the security of civil aviation.

3. The Contracting Parties shall, in their mutual relations, act in conformity with the aviation security provisions established by

the International Civil Aviation Organisation (ICAO) and designated as Annexes to the Convention; they shall require that operators of aircraft of their registry, operators of aircraft who have their principal place of business or permanent residence in their territory, and the operators of airports in their territory act in conformity with such aviation security provisions.

4. Each Contracting Party shall observe the aviation security provisions required by the other Contracting Parties for entry into, departure from, and while within their respective territories and to take adequate measures to protect aircraft and to inspect passengers, crew, and their carry-on items, as well as cargo and aircraft stores, prior to and during loading or unloading. Each Contracting Party shall also give positive consideration to any request from another Contracting Party for special security measures to meet a particular threat.

5. When an incident or threat of an incident of unlawful seizure of civil aircraft or other unlawful acts against the safety of aircraft, passengers and crew, airports or air navigation facilities occurs, the Contracting Parties shall assist one another by facilitating communications and other appropriate measures intended to terminate rapidly and safely such incident or threat.

6. When a Contracting Party has reasonable grounds to believe that another Contracting Party has departed from the aviation security provisions of this Article, the aeronautical authorities of that Contracting Party may request immediate consultations with the aeronautical authorities of the other Contracting Party. Failure to reach a satisfactory agreement within fifteen (15) days from the date of receipt of such request shall constitute grounds to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisation and technical permission of an airline(s) of that Contracting Party. When required by an emergency, a Contracting Party may take interim action prior to the expiry of fifteen (15) days.

7. Each Contracting Party shall require the airline(s) of another Contracting Party providing service to that Contracting Party to submit a written operator security programme which has been approved by the aeronautical authorities of the Contracting Party of that airline for acceptance.

**ARTICLE 7
TARIFFS**

1. The tariffs to be applied by the designated airline(s) of a Contracting Party for air services covered by this Agreement shall be established at reasonable levels, due regard being paid to all relevant factors, including interests of users, cost of operation, characteristics of service, reasonable profit, tariffs of other airlines, and other commercial considerations in the market-place.
2. Tariffs charged by airlines need not be filed with, or approved, by either Contracting Party. However, in the event the national law of a Contracting Party requires prior approval of a tariff, the tariff application shall be dealt with accordingly. In such cases, the principle of reciprocity may be applied by the Contracting Parties concerned at their discretion.
3. The Contracting Parties agree to give particular attention to tariffs that may be objectionable because they appear unreasonably discriminatory, unduly high or restrictive because of the abuse of a dominant position, or artificially low because of direct or indirect governmental subsidy or support or other anti-competitive practices.
4. The Contracting Parties shall ensure that their designated airline(s) provide the general public with full and comprehensive information on their air fares and rates and the conditions attached in advertisements to the public concerning their fares.

**ARTICLE 8
OPERATION OF LEASED AIRCRAFT**

1. When a designated airline proposes to use an aircraft other than one owned by it on the air services provided hereunder, this would only be done subject to the following conditions:
 - a) that such arrangements will not be equivalent to allowing a lessor airline access to traffic rights not otherwise available to that airline;

- b) that the financial benefit to be obtained by the lessor airline will not be dependent on the profit or loss of the operation of the designated airline concerned; and
- c) that the responsibility for the continued airworthiness and the adequacy of operating and maintenance standards of any leased aircraft operated by an airline designated by one Contracting Party will be established in conformity with the Convention.

2. A designated airline is not otherwise prohibited from providing services using leased aircraft provided that any lease arrangement entered into satisfies the conditions listed in paragraph 1 of this Article.

**ARTICLE 9
COMMERCIAL ACTIVITIES**

1. In accordance with the laws and regulations of the other Contracting Parties, the designated airline(s) of a Contracting Party shall have the right:

- a) in relation to entry, residence and employment, to bring in and maintain in the territory of the other Contracting Parties, managerial and other specialist staff, office equipment and other related equipment and promotional materials required for the operation of international air services;
- b) to establish offices in the territory of the other Contracting Parties for the purposes of provision, promotion and sale of air services;
- c) to engage in the sale of air services in the territory of the other Contracting Parties directly and, at its discretion, through its agents; to sell such air services, and any person shall be free to purchase such services in local currency of that territory or, subject to the national laws and regulations, in freely convertible currencies of other countries;

- d) to convert and remit to the territory of its incorporation, on demand, local revenues in excess of sums locally disbursed. Conversion and remittance shall be permitted promptly without restrictions or taxation in respect thereof at the rate of exchange applicable to current transactions and remittance on the date the airline(s) makes the initial application for remittance. Such conversion and remittance shall be made in accordance with the foreign exchange regulations of the Contracting Party concerned; and
- e) to pay for local expenses, including purchases of fuel, in the territories of the other Contracting Parties in local currency. At their discretion, the airlines of each Contracting Party may pay for such expenses in the territory of the other Contracting Parties in freely convertible currencies according to local currency regulation.

2. In operating or holding out the authorised services on the agreed routes, the designated airline(s) may, subject to national laws and regulations and policies, enter into cooperative marketing arrangements, which may include but are not limited to, code-sharing or block-space with:

- a) an airline(s) of the same Contracting Party; and
- b) an airline(s) of the other Contracting Parties,

provided that all participants in such arrangements hold the underlying traffic rights and appropriate authorisation and meet the requirements applied to such arrangements.

3. The marketing airline may be required to file for approval to the aeronautical authorities of each Contracting Party of any cooperative marketing arrangements entered into with an operating airline, in accordance with paragraph 2 of this Article, before its proposed introduction.

4. When holding out air services for sale, the marketing airline(s) will make it clear to the purchaser of tickets for such services, at the point of sale, which airline(s) will be the operating airline on each sector of the services and with which airline(s) the purchaser is entering into a contractual relationship.

**ARTICLE 10
USER CHARGES**

1. No Contracting Party shall impose or permit to be imposed on the designated airline(s) of another Contracting Party user charges higher than those imposed on its own airline(s) operating similar international air services.

2. Each Contracting Party shall encourage consultations on user charges between its competent charging authorities and airline(s) using the services and facilities provided by those charging authorities, where practicable through those airlines' representative organisations. Reasonable notice of any proposals for changes in user charges should be given to such users to enable them to express their views before changes are made. Each Contracting Party shall further encourage its competent charging authorities and such users to exchange appropriate information concerning user charges.

**ARTICLE 11
CUSTOMS DUTIES**

1. Each Contracting Party shall on the basis of reciprocity, exempt a designated airline or designated airlines of another Contracting Party to the fullest extent possible under its national law from customs duties, excise taxes, inspection fees and other national duties and charges on aircraft, fuel, ground equipment, lubricating oils, consumable technical supplies, spare parts including engines, regular aircraft equipment, aircraft stores and other items, such as printed air waybills, any printed material which bears the insignia of the company printed thereon and usual publicity material distributed free of charge by those designated airlines, intended for use or used solely in connection with the operation or servicing of aircraft of those designated airline(s) operating the agreed services.

2. The exemptions granted by this Article shall apply to the items referred to in paragraph 1:

- a) introduced into the territory of the Contracting Party by or on behalf of the designated airline(s) of another Contracting Party; or
- b) retained on board aircraft of the designated airline(s) of one Contracting Party upon arrival in or leaving the territory of another Contracting Party; or
- c) taken on board aircraft of the designated airline(s) of one Contracting Party in the territory of another Contracting Party and intended for use in operating the agreed services

whether or not such items are used or consumed wholly within the territory of the Contracting Party granting the exemption, provided the ownership of such items is not transferred in the territory of the said Contracting Party.

3. The regular airborne equipment, as well as the materials and supplies normally retained on board the aircraft of a designated airline(s) of any Contracting Party, may be unloaded in the territory of another Contracting Party only with the approval of the customs authorities of that territory. In such case, they may be placed under the supervision of the said authorities up to such time as they are re-exported or otherwise disposed of in accordance with customs regulations.

4. The exemptions provided by this Article shall also be available where the designated airline(s) of one Contracting Party has contracted with another designated airline(s), which similarly enjoys such exemptions from other Contracting Parties, for the loan or transfer in the territory of the other Contracting Parties of the items specified in paragraph 1 of this Article.

**ARTICLE 12
FAIR COMPETITION**

Each Contracting Party agrees:

- a) that each designated airline shall have a fair and equal opportunity to compete in providing the international air services governed by this Agreement; and
- b) to take action to eliminate all forms of discrimination and/or anti-competitive practices by that Contracting Party and/or its designated airline(s) that it deems to adversely affect the competitive position of a designated airline of any other Contracting Party.

**ARTICLE 13
SAFEGUARDS**

1. The Contracting Parties agree that the following airline practices may be regarded as possible anti-competitive practices that may merit closer examination:

- a) charging fares and rates on routes at levels which are, in the aggregate, insufficient to cover the costs of providing the air services to which they relate;
- b) the addition of excessive capacity or frequency of air services;
- c) the practices in question are sustained rather than temporary;
- d) the practices in question have a serious negative economic effect on, or cause significant damage to another airline;
- e) the practices in question reflect an apparent intent or have the probable effect, of crippling, excluding or driving another airline from the market; and
- f) behaviour indicating an abuse of dominant position on the route.

2. The grant of state aid and/or subsidy shall be transparent among the Contracting Parties, and shall not distort competition among the designated airlines of the Contracting Parties. The Contracting Parties concerned shall furnish other interested Contracting Parties, upon their requests, with complete information on such grants and any revision to or extension of such grants. Such information shall be treated with the utmost sensitivity and confidentiality.

3. If the aeronautical authorities of one Contracting Party consider that an operation intended or conducted by a designated airline of another Contracting Party may constitute unfair competitive behaviour in accordance with the indicators listed in paragraph 1 of this Article, or any discrimination by means of undue state aid and/or subsidy by that other Contracting Party, they may request consultations in accordance with Article 16 (Consultations and Amendment) with a view to resolving the problem. Any such request shall be accompanied by notice of the reasons for the request, and the consultations shall begin within fifteen (15) days of the receipt of such request.

4. If the Contracting Parties fail to reach a resolution of the problem through consultations, any Contracting Party may invoke the dispute resolution mechanism under Article 17 (Settlement of Disputes) to resolve the dispute.

5. Each Contracting Party shall have the right to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisations with respect to an airline designated by another Contracting Party temporarily, should there be reasonable ground to believe that unfair or anti-competitive practices related to paragraphs 1 and 2 of this Article committed by a Contracting Party or that Contracting Party's designated airline seriously affect the operation of its designated airline.

**ARTICLE 14
APPLICATION OF LAWS AND REGULATIONS**

1. While entering, within, or leaving the territory of one Contracting Party, its laws, regulations and rules relating to the operation and navigation of aircraft shall be complied with by the airline(s) designated by any other Contracting Party.

2. While entering, within, or leaving the territory of one Contracting Party, its laws, regulations and rules relating to the admission to or departure from its territory of passengers, crew or cargo on aircraft (including regulations relating to entry, clearance, aviation security, immigration, passports, customs and quarantine or, in the case of mail, postal regulations) shall be complied with by, or on behalf of, such passengers, crew or cargo of the airline(s) of any other Contracting Party.

3. Passengers, baggage and cargo in transit through the territory of any Contracting Party and not leaving the area of the airport reserved for such purpose shall not undergo any examination except for reasons of aviation security, narcotics control, prevention of illegal entry or in special circumstances.

**ARTICLE 15
STATISTICS**

The aeronautical authority of each Contracting Party shall provide the aeronautical authorities of the other Contracting Parties, upon request, with periodic statistics or other similar information relating to the traffic carried on the agreed services.

**ARTICLE 16
CONSULTATIONS AND AMENDMENT**

1. The aeronautical authorities of the Contracting Parties shall consult one another from time to time with a view to ensuring the implementation of, and satisfactory compliance with, the provisions of this Agreement. Unless otherwise agreed, such consultations shall begin at the earliest possible date, but not later than sixty (60) days from the date the other Contracting Party receives, through diplomatic or other appropriate channels, a written request, including an explanation of the issues to be raised. When the date for consultations has been agreed, the requesting Contracting Party shall also notify all the other Contracting Parties of the consultations and the issues to be raised. Any Contracting Party may attend. Once the consultations have been concluded, all the Contracting Parties as well as the Depositary shall be notified of the results.

2. If one third of the Contracting Parties consider it desirable to amend any provision of this Agreement they shall be entitled, by request addressed to the Secretary-General of ASEAN, given not earlier than twelve (12) months after the entry into force of this Agreement, to call a meeting of all the Contracting Parties in order to consider any amendments which they may propose to this Agreement. Such amendment, if agreed among all the Contracting Parties and if necessary after consultations in accordance with paragraph 1 of this Article, shall come into effect when more than half of the Contracting Parties have deposited their Instruments of Ratification or Acceptance of such amendment.

3. In the event of the conclusion of any general multilateral convention concerning international air services by which all the Contracting Parties become bound, this Agreement shall be so modified as to conform with the provisions of such convention.

**ARTICLE 17
SETTLEMENT OF DISPUTES**

The provisions of the ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism, done at Vientiane, Lao PDR, on 29 November 2004 and any amendment thereto, shall apply to disputes arising under this Agreement.

**ARTICLE 18
RELATIONSHIP TO OTHER AGREEMENTS**

1. This Agreement or any actions taken thereto shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties under any existing agreements or international conventions to which they are also Contracting Parties, except as provided in paragraph 3 of this Article.

2. Nothing in this Agreement shall prejudice the rights or the exercise of these rights by any Contracting Party under the provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 1982, in particular with regard to freedom of the high seas, rights of innocent passage, archipelagic sea lanes passage or transit passage of ships and aircraft, and consistent with the Charter of the United Nations.

3. In the event of any inconsistency between a provision of this Agreement and a provision of any existing bilateral or multilateral air services agreement(s) (including any amendments thereto), by which two or more of the ASEAN Member States are bound or which is not covered by this Agreement, the provision which is less restrictive or more liberal or which is not covered by this Agreement, shall prevail. If the inconsistency concerns provisions relating to safety or aviation security, the provisions prescribing a higher or more stringent standard of safety or aviation security shall prevail to the extent of the inconsistency.

**ARTICLE 19
FINAL PROVISIONS**

1. This Agreement shall be deposited with the Depositary who shall promptly furnish a certified true copy thereof to each Contracting Party.

2. This Agreement is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be deposited with the Depositary and the Depositary shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.

3. This Agreement shall enter into force on the date of the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance with the Depositary and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified, or accepted it.

4. Subject to paragraph 3 of this Article, the Implementing Protocols as listed in Annex II of this Agreement shall enter into force upon ratification or acceptance as set out in the "Final Provisions" of the respective Implementing Protocols. The provisions of this Agreement shall only apply in respect of the Implementing Protocol that has entered into force among the Contracting Parties that have ratified or accepted it.

5. The Depositary shall maintain a centralised register of airline designations and operating authorisation in accordance with Article 3 (Designation and Authorisation of Airlines) of this Agreement.

6. The Depository shall register this Agreement with the ICAO as soon as it enters into force.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised by their respective Governments, have signed this ASEAN Multilateral Agreement on the Full Liberalisation of Passenger Air Services.

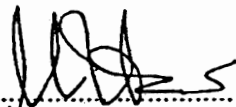
DONE at Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam, this 12th Day of November in the Year Two Thousand and Ten, in a single original copy in the English Language.

For the Government of Brunei Darussalam:

PEHIN DATO ABDULLAH BAKAR
Minister of Communications

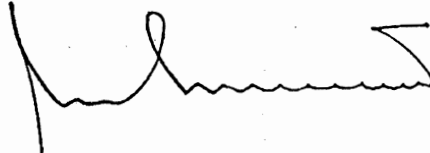
For the the Government of Kingdom of Cambodia:

MAO HAVANNALL
Secretary of State
State Secretariat of Civil Aviation

For the Government of the Republic of Indonesia:

MOH. IKSAN TATANG
Secretary General
Ministry of Transportation

For the Government of the Lao People's Democratic Republic:

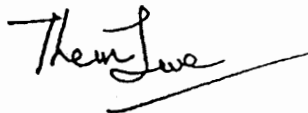
SOMMAD PHOLSENA
Minister of Public Works and Transport

For the Government of Malaysia:

DATO' SERI KONG CHO HA
Minister of Transport

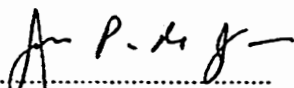
For the Government of the Union of Myanmar:

U THEIN SWE
Minister for Transport

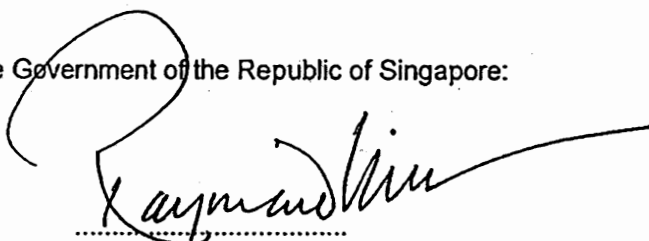
For the Government of the Republic of the Philippines:

JOSE P. DE JESUS

Secretary of Transportation and Communications

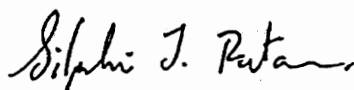
For the Government of the Republic of Singapore:

RAYMOND LIM

Minister for Transport

For the Government of the Kingdom of Thailand:

SILPACHAI JARUKASEMRATANA

Deputy Permanent Secretary

Ministry of Transport

For the Government of the Socialist Republic of Viet Nam:

HO NGHIA DZUNG

Minister of Transport

ANNEX I

Scheduled Air Services

Section 1

Routing and Traffic Rights

1. Subject to the national laws and regulations of each Contracting Party and in accordance with Article 12 (Fair Competition) of this Agreement, the designated airline(s) of each Contracting Party shall, in accordance with the terms of their designation, be allowed to operate from any points in the territory of the Contracting Party designating the airline(s) via any intermediate points to any points in the territory of any other Contracting Party and to any points beyond in any combination or order, provided that all the points are international airports.

2. Notwithstanding the above provisions, the right to take on board or put down, in the territory of any other Contracting Party, passengers, baggage, cargo, or mail carried for remuneration and destined for or coming from points in the territory of any non-Contracting Party, shall be subject to the agreement between the aeronautical authorities of the Contracting Parties concerned.

3. Each Contracting Party undertakes to accord designated airlines of all Contracting Parties which have ratified this Agreement and corresponding Implementing Protocols thereto no less favourable treatment than that accorded to its own airlines with respect to the access to its cities with international airports as laid out in the Implementing Protocols of this Agreement.

Section 2

Operational Flexibility

1. Each designated airline may, on any or all flights and at its option:

- a) operate flights in either or both directions;

- b) combine different flight numbers within one aircraft operation;
- c) serve behind, intermediate, and beyond points and points in the territories of the Contracting Parties on the routes in any combination and in any order;
- d) omit stops at any point or points;
- e) transfer traffic from any of its aircraft to any of its other aircraft at any point on the routes; and
- f) serve points behind any point in its territory with or without change of aircraft or flight number and may hold out and advertise such services to the public as through services

without directional or geographic limitation and without loss of any right to carry traffic otherwise permissible under this Agreement; provided that the service serves a point in the territory of the Contracting Party designating the airline.

2. On any segment(s) of the routes above, any designated airline may perform international air services without any limitation as to change of gauge, at any point on the route, on an one-on-one basis (with the exception of code-sharing) provided that, in the outbound direction, the air services beyond such point is a continuation of the air services from the territory of the Contracting Party that has designated the airline and, in the inbound direction, the air services to the territory of the Contracting Party that has designated the airline is a continuation of the air services from beyond such point.

3. The designated airline(s) of each Contracting Party may be required to submit its envisaged flight schedules for approval to the aeronautical authorities of the other Contracting Party at least thirty (30) days prior to the operation of the agreed services. Any modification thereof shall be submitted for consideration at least fifteen (15) days prior to the operation.

4. For supplementary flights which the designated airline(s) of one Contracting Party wishes to operate on the agreed services

outside the approved timetable, that airline must request prior permission from the aeronautical authorities of the other Contracting Party. Such requests shall usually be submitted at least four (4) working days prior to the operation of such flights.

ANNEX II

IMPLEMENTING PROTOCOLS

The Contracting Parties shall conclude the following Implementing Protocols which shall form integral parts of this Agreement:

- a) Protocol 1 Unlimited Third and Fourth Freedom Traffic Rights Between Any ASEAN Cities; and
- b) Protocol 2 Unlimited Fifth Freedom Traffic Rights Between Any ASEAN Cities.

ពិធីសារទី ១

ស្តីពី

ការបំបាត់សិទ្ធិចរាចរទី ៣ និង ទី ៤

រវាង ទីក្រុងអាស៊ាននីមួយៗ

ពិធីសារទី ១

ស្តីពីការមិនអំណត់សិទ្ធិបរាជ័យ ៣ និង ទី ៤

រវាងទីក្រុងអាស៊ាននីមួយៗ

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និង សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (ហៅកាត់ថា “អាស៊ាន”) (តទៅនេះហៅកាត់ជាមួយថា “បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង” ឬ ហៅកាត់ដោយឡែកថា “ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង”)

ដោយរដ្ឋីកដល់កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពី សេរីភារូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០ នៅរាជធានីប៉ាណាម៉ា ប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម រួមមាន ឧបសម្ព័ន្ធ និង ពិធីសារអនុវត្តនៃកិច្ចព្រមព្រៀង(តទៅនេះហៅកាត់ថា “កិច្ចព្រមព្រៀង”)

ដោយទទួលស្គាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ II នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ផ្តល់សំរាប់ការបញ្ចប់ការអនុវត្តពិធីសារនានា ដែលជាទំរង់ទាំងស្រុងនៃកិច្ចព្រមព្រៀង

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌការងារ ស្តីពីការជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខា នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ដែលបានចែងថា ក្នុងការអនុវត្តការព្រមព្រៀងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច រដ្ឋជាសមាជិកចំនួនពីរ ឬ ច្រើន អាចដំណើរការមុន ប្រសិនបើរដ្ឋជាសមាជិកដទៃទៀតមិនបានត្រៀមខ្លួនរួចរាល់នៅឡើយក្នុងការអនុវត្តការព្រមព្រៀងទាំងនេះ និង

ដោយមានគោលបំណង ដកចេញការរឹតបន្តឹងនានា លើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស សំដៅសម្រេចបានសេរីភារូបនីយកម្មពេញលេញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន នៅឆ្នាំ ២០១៥ ។

បានព្រមព្រៀងគ្នា ដូចខាងក្រោម ៖

មាត្រា ១

ដូចហោះហើរ និង សិទ្ធិចរាចរ

ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវបានអនុញ្ញាតដើម្បី ធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា ពីទីក្រុងនីមួយៗជាមួយបណ្តាអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ ស្ថិតនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ឆ្ពោះទៅកាន់ទីក្រុងនីមួយៗជាមួយបណ្តាអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិស្ថិតនៅក្នុង ទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងៗទៀត ហើយព្រមជាមួយគ្នានេះដែរ លក្ខខណ្ឌដូចគ្នានេះ ក៏ត្រូវយក មកអនុវត្តចំពោះភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ នៅថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០ នៃចំណុចគោលដៅ ត្រលប់មកកាន់ចំណុចប្រកាសដើមវិញផងដែរ ដោយអនុវត្តសិទ្ធិចរាចរទី ៣ និង ទី ៤ ពេញលេញ លុះត្រាតែ ករណីទាំងចំណុចចាប់ផ្តើម និង ចំណុចគោលដៅ មិនមែនជារដ្ឋធានី/រាជធានីនានា ។

មាត្រា ២

ចំណុះដឹកជញ្ជូន និង ចំណុះដឹកហោះហើរ

ដូចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១ មិនត្រូវមានការកម្រិតណាមួយទៅលើចំណុះដឹកជញ្ជូន ចំនួនជើង ហោះហើរ និង ប្រភេទអាកាសយានឡើយ ពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែល ត្រូវបានធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមពិធីសារនេះ ។

មាត្រា ៣

អវសានបណ្តុំ

- ១. ពិធីសារនេះ ត្រូវតម្កល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ដែលជាអ្នកត្រូវផ្តល់ឯកសារច្បាប់ចម្លងផ្លូវ ការភ្លាមៗ ជូនភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ។
- ២. ពិធីសារនេះ ត្រូវស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ ពីសំណាក់បណ្តាភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ទទួលស្គាល់កិច្ចព្រមព្រៀង ។ លិខិតុបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ ត្រូវតម្កល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ដែលជាអ្នកត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមៗទៅភាគីចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងនីមួយៗ អំពីការតម្កល់ទុកនេះ ។
- ៣. ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់ទុកលិខិតុបករណ៍ទី ៣ ស្តីពីការ ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ នៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ហើយត្រូវមានប្រសិទ្ធភាពតែក្នុងចំណោម បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ទទួលស្គាល់ពិធីសារនេះតែប៉ុណ្ណោះ ។ ចំពោះភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ទទួលស្គាល់ពិធីសារនេះ ក្រោយពីការតម្កល់លិខិតុបករណ៍

ទី ៣ ស្តីពីការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ ពិធីសារនេះត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់
លិខិតុបករណ៍ ស្តីពី ការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ។

៤. វិសោធនកម្មណាមួយ ចំពោះខ្លឹមសារនៃពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមានដោយមានការយល់ព្រមពី
សំណាក់បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ដូចមានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រា ១៦ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ភាគីហត្ថលេខីដែលបានទទួលសិទ្ធិអនុញ្ញាតចុះហត្ថលេខាពីរដ្ឋាភិបាលរបស់ខ្លួន
បានចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារទី ១ ស្តីពីការមិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៣ និងទី៤ រវាងទីក្រុងអាស៊ាននីមួយៗ ។

ធ្វើនៅរាជធានីប៉ាណាម៉ា ប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០
ជាអត្ថបទភាសាអង់គ្លេស ច្បាប់ដើមចំនួនមួយច្បាប់ ។

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម

.....

ប៉េហ័ន ជាតូ អាប់ឌុលឡា ធាការ

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងកមនាគមន៍

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

ហ៊ែរី ហានឡាន់

រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី

.....

ម៉ូ អ៊ុកសាន់ តាតាង

អគ្គលេខាធិការ ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតកម្ពុជា

.....

ស៊ុំហ៊ាង ដុលសេនា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសាធារណការ និង ដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេឃុំរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

.....
ជាតិ សេរី កុល ចូ ហា
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេឃុំរដ្ឋាភិបាល នៃសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

.....
យូ ឆេវ៉ាន ស្ទើ
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន
ជូនមុខមេឃុំរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន

.....
ដោសេ ភី ដេ ថេ ស៊ីស
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន និង គមនាគមន៍
ជូនមុខមេឃុំរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី

.....
អ៊ីម៉ូង លីម
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន
ជូនមុខមេឃុំរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....
ស៊ីលធីនាយ ចារុកាសេមរតនា
លេខាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រង ក្រសួងដឹកជញ្ជូន
ជូនមុខមេឃុំរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម

.....
ហុ ថា ឌុន
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

PROTOCOL 1

ON

UNLIMITED THIRD AND FOURTH

FREEDOM TRAFFIC RIGHTS

BETWEEN ANY ASEAN CITIES

**PROTOCOL 1
ON UNLIMITED THIRD AND FOURTH FREEDOM TRAFFIC
RIGHTS BETWEEN ANY ASEAN CITIES**

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (hereinafter referred to as "Lao PDR"), Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter referred to collectively as "Contracting Parties" or individually as "Contracting Party"),

RECALLING the ASEAN Multilateral Agreement on the Full Liberalisation of Passenger Air Services signed on 12 November 2010 in Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam, its Annexes and its Implementing Protocols (hereinafter referred to as "the Agreement");

RECOGNISING that Annex II of the Agreement thereof provides for the conclusion of Implementing Protocols which shall form integral parts of the Agreement;

RECOGNISING also paragraph 3 of Article I of the Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation signed on 28 January 1992 in Singapore, that, in the implementation of economic arrangements, two or more Member States may proceed first if other Member States are not ready to implement these arrangements; and

DESIRING to remove restrictions on air services with a view of achieving full liberalisation in ASEAN by 2015,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 – Routing and Traffic Rights

The designated airline(s) of each Contracting Party shall be allowed to operate the agreed services from any cities with international airports in its territory to any cities with international airports in the territory of the other Contracting Parties and vice-versa with full third (3rd) and fourth (4th) freedom traffic rights by 30 June 2010, provided that in no case shall the origin and destination points both be capital cities.

Article 2 – Capacity and Frequency

There shall be no limitation on capacity, frequency and aircraft type with regard to air passenger services operated under this Protocol as provided in Article 1.

Article 3 – Final Provisions

1. This Protocol shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly furnish a certified copy thereof to each Contracting Party.
2. This Protocol is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties who have ratified or accepted the Agreement. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.
3. This Protocol shall enter into force on the date of the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance with the Secretary-General of ASEAN and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified or accepted it. For each Contracting Party ratifying or accepting the Protocol after the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance, the

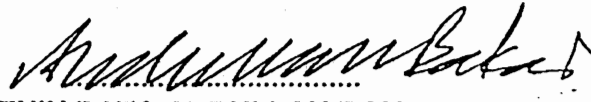
Protocol shall enter into force on the date of the deposit of such Contracting Party of its Instrument of Ratification or Acceptance.

4. Any amendment to the provisions of this Protocol shall be effected by consent of all the Contracting Parties, as provided for under Article 16 in the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised to sign by their respective Governments, have signed Protocol 1 on Unlimited Third and Fourth Freedom Traffic Rights between Any ASEAN Cities.

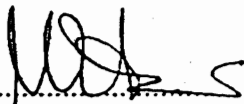
DONE at Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam, this 12th Day of November in the Year Two Thousand and Ten, in a single original copy in the English Language.

For the Government of Brunei Darussalam:

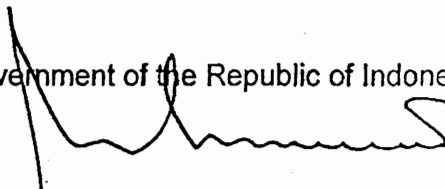
PEHIN DATO ABDULLAH BAKAR
Minister of Communications

For the the Government of Kingdom of Cambodia:

MAO HAVANNALL
Secretary of State
State Secretariat of Civil Aviation

For the Government of the Republic of Indonesia:

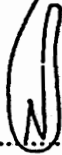

MOH. IKSAN TATANG
Secretary General

Ministry of Transportation

For the Government of the Lao People's Democratic Republic:

.....
SOMMAD PHOLSENA

Minister of Public Works and Transport

For the Government of Malaysia:

.....
DATO' SERI KONG CHO HA
Minister of Transport

For the Government of the Union of Myanmar:

.....
U THEIN SWE
Minister for Transport

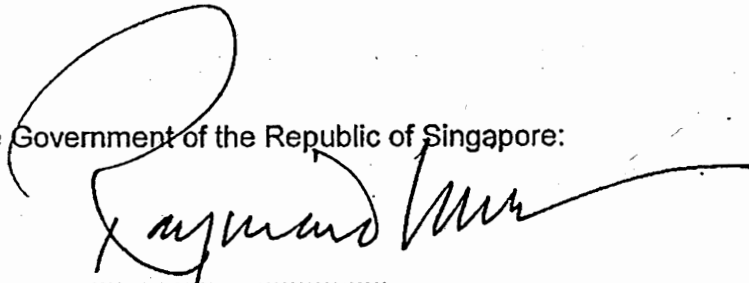
For the Government of the Republic of the Philippines:

.....
JOSE P. DE JESUS
Secretary of Transportation and Communications

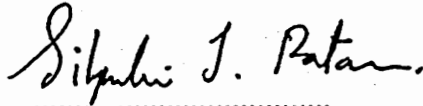

For the Government of the Republic of Singapore:

.....
RAYMOND LIM
Minister for Transport

For the Government of the Kingdom of Thailand:

.....
SILPACHAI JARUKASEMRATANA
Deputy Permanent Secretary
Ministry of Transport

For the Government of the Socialist Republic of Viet Nam:

.....
HO NGHIA DZUNG
Minister of Transport

ពិធីសារទី ២

ស្តីពី

ការបិទកំណត់សិទ្ធិបរាចរទី ៥

រវាង ទីក្រុងអាស៊ាននីមួយៗ

ពិធីសារទី ២

ស្តីពីការបិទកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៥ រោងទីក្រុងអាស៊ានទីមួយៗ

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (ហៅកាត់ថា “អាស៊ាន”) (តទៅនេះហៅកាត់ជារួមថា “បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង” ឬ ហៅកាត់ដោយឡែកថា “ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង”)

ដោយម្នីកដល់កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពី សេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០ នៅរាជធានីប៉ាណាម៉ា ប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម រួមមាន ឧបសម្ព័ន្ធ និងពិធីសារអនុវត្តនៃកិច្ចព្រមព្រៀង(តទៅនេះហៅកាត់ថា “កិច្ចព្រមព្រៀង”)

ដោយទទួលស្គាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ II នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ផ្តល់សំរាប់ការបញ្ចប់ការអនុវត្តពិធីសារនានា ដែលជាទំរង់ទាំងស្រុងនៃកិច្ចព្រមព្រៀង

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌការងារ ស្តីពីការជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ដែលបានចែងថា ក្នុងការអនុវត្តការព្រមព្រៀងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច រដ្ឋជាសមាជិកចំនួនពីរ ឬ ច្រើន អាចដំណើរការមុន ប្រសិនបើរដ្ឋជាសមាជិកដទៃទៀតមិនបានត្រៀមខ្លួនរួចរាល់នៅឡើយក្នុងការអនុវត្តការព្រមព្រៀងទាំងនេះ និង

ដោយមានគោលបំណង ដកចេញការរឹតបន្តឹងនានា លើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស សំដៅសម្រេចបានសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន នៅឆ្នាំ ២០១៥

បានព្រមព្រៀងគ្នា ដូចខាងក្រោម៖

**មាត្រា ១
និយមន័យ**

សម្រាប់គោលបំណងនៃពិធីសារនេះ ពាក្យ “សិទ្ធិចរាចរទី ៥” ត្រូវមានន័យថា សិទ្ធិចរាចរទី ៥ នៅក្នុងចំណុចត្រង់ និង ចំណុចបន្ទាប់ ដែលនឹងត្រូវធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្នុងទូទាំងតំបន់អាស៊ាន ។

មាត្រា ២

ផ្លូវហោះហើរ និង សិទ្ធិបរិយាម

ទោះបីជាមានបទប្បញ្ញត្តិចែងនៅក្នុងផ្នែក ២ កថាខណ្ឌទី ១ (ឃ) ឧបសម្ព័ន្ធ ១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង នេះក៏ដោយ ក៏ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវបានអនុញ្ញាត អោយអនុវត្តសិទ្ធិចរាចរទី ៥ ចំពោះសេវាកម្មដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា រវាងទីក្រុងនីមួយៗ ជាមួយបណ្តា អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ ស្ថិតនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងៗទៀត នៅថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៣។ លុះត្រាតែ ទីក្រុងមួយក្នុងចំណោមទីក្រុងទាំងអស់ ជាចំណុចមួយ ក្រៅពីអាកាស យានដ្ឋានរដ្ឋធានី/រាជធានីមួយ ដែលអនុវត្តសិទ្ធិចរាចរទី ៥ ជាប់ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងរដ្ឋធានី/រាជធានីមួយ ។

មាត្រា ៣

ចំណុះដឹកជញ្ជូន និង ចំនួនស៊ីតហោះហើរ

ដូចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២ មិនត្រូវមានការកម្រិតណាមួយទៅលើចំណុះដឹកជញ្ជូន ចំនួនជើង ហោះហើរ និង ប្រភេទអាកាសយានឡើយ ពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែល ត្រូវបានធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមពិធីសារនេះ ។

មាត្រា ៤

អវសានបញ្ញត្តិ

- ១. ពិធីសារនេះ ត្រូវតម្កល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ដែលជាអ្នកត្រូវផ្តល់ឯកសារច្បាប់ចម្លងផ្លូវ ការភ្លាមៗជូនភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ។
- ២. ពិធីសារនេះ ត្រូវស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ ពីសំណាក់បណ្តាភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀង ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ទទួលស្គាល់កិច្ចព្រមព្រៀង។ លិខិតុបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ ត្រូវតម្កល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ដែលជាអ្នកត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមៗទៅភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ អំពីការតម្កល់ទុកនេះ ។
- ៣. ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់ទុកលិខិតុបករណ៍ទី ៣ ស្តីពីការផ្តល់ សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ នៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ហើយត្រូវមានប្រសិទ្ធភាពតែក្នុងចំណោមបណ្តា ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ទទួលស្គាល់ពិធីសារនេះតែប៉ុណ្ណោះ ។ ចំពោះភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ទទួលស្គាល់ពិធីសារនេះ ក្រោយពីការតម្កល់លិខិតុបករណ៍

ទី ៣ ស្តីពីការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់ លិខិតុបករណ៍ ស្តីពីការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ។

៤. វិសោធនកម្មណាមួយ ចំពោះខ្លឹមសារនៃពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមានដោយមានការយល់ព្រមពី សំណាក់បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ដូចមានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រា ១៦ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ភាគីហត្ថលេខីដែលបានទទួលសិទ្ធិអនុញ្ញាតចុះហត្ថលេខាពីរដ្ឋាភិបាលរបស់ខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារទី ២ ស្តីពីការមិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៥ រវាងទីក្រុងអាស៊ាននីមួយៗ ។

ធ្វើនៅរាជធានីប៉ាណាម៉ា ប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០ ជាអត្ថបទភាសាអង់គ្លេស ច្បាប់ដើមចំនួនមួយច្បាប់ ។

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម

.....

ប៉េហ៊ីន ជាតូ អាប់ឌុលឡា ធាការ

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងកមនាគមន៍

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

ហ៊ឺ ហានឡាវ

រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី

.....

ឃី អ៊ុកសាន់ តាតាង

អគ្គលេខាធិការ ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតកម្ពុជា

.....

ស៊ុម៉ាដ ដូលសេនា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសាធារណការ និង ដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេធាវីស្រុកស្រីសោភ័ណ ខេត្តស្រីសោភ័ណ

.....

ជាតុ សេរី គុន ចូ ហា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេធាវីស្រុកស្រីសោភ័ណ ខេត្តស្រីសោភ័ណ

.....

យូ ធឿន ស្នី

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេធាវីស្រុកស្រីសោភ័ណ ខេត្តស្រីសោភ័ណ

.....

ដោស ភី ដេ ឌី ស៊ីស

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន និង គមនាគមន៍

ជូនមុខមេធាវីស្រុកស្រីសោភ័ណ ខេត្តស្រីសោភ័ណ

.....

រ៉េម៉ុង លីម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេធាវីស្រុកស្រីសោភ័ណ ខេត្តស្រីសោភ័ណ

.....

ស៊ុន ធីតា ហុក សេម ភេត

លេខាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រង ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេធាវីស្រុកស្រីសោភ័ណ ខេត្តស្រីសោភ័ណ

.....

ហុ ថា ខុន

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

PROTOCOL 2

ON

UNLIMITED FIFTH FREEDOM TRAFFIC RIGHTS

BETWEEN ANY ASEAN CITIES

**PROTOCOL 2
ON UNLIMITED FIFTH FREEDOM TRAFFIC RIGHTS
BETWEEN ANY ASEAN CITIES**

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People’s Democratic Republic (hereinafter referred to as “Lao PDR”), Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter referred to collectively as “Contracting Parties” or individually as “Contracting Party”),

RECALLING the ASEAN Multilateral Agreement on the Full Liberalisation of Passenger Air Services signed on 12 November 2010 in Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam, its Annexes and its Implementing Protocols (hereinafter referred to as “the Agreement”);

RECOGNISING that Annex II of the Agreement thereof provides for the conclusion of Implementing Protocols which shall form integral parts of the Agreement;

RECOGNISING also paragraph 3 of Article I of the Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation signed on 28 January 1992 in Singapore, that, in the implementation of economic arrangements, two or more Member States may proceed first if other Member States are not ready to implement these arrangements; and

DESIRING to remove restrictions on air services with a view of achieving full liberalisation in ASEAN by 2015,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 – Definitions

For the purposes of this Protocol, the term “fifth (5th) freedom traffic rights” means intermediate and beyond fifth freedom traffic rights which are to be operated wholly within ASEAN.

Article 2 – Routing and Traffic Rights

Notwithstanding the provisions of Section 2 paragraph 1(d) of Annex I of this Agreement, the designated airline(s) of each Contracting Party shall be allowed to exercise fifth (5th) freedom traffic rights for the agreed services between any cities with international airports in the territories of other Contracting Parties by 30 June 2013. Provided that, in the exercise of fifth freedom traffic rights involving a capital city, one of the cities shall be a point other than a capital city airport.

Article 3 – Capacity and Frequency

There shall be no limitation on capacity, frequency and aircraft type with regard to air passenger services operated under this Protocol as provided in Article 2.

Article 4 – Final Provisions

1. This Protocol shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly furnish a certified copy thereof to each Contracting Party.
2. This Protocol is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties who have ratified or accepted the Agreement. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.
3. This Protocol shall enter into force on the date of the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance with the

Secretary-General of ASEAN and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified or accepted it. For each Contracting Party ratifying or accepting the Protocol after the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance, the Protocol shall enter into force on the date of the deposit of such Contracting Party of its Instrument of Ratification or Acceptance.

4. Any amendment to the provisions of this Protocol shall be effected by consent of all the Contracting Parties, as provided for under Article 16 in the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised to sign by their respective Governments, have signed Protocol 2 on Unlimited Fifth Freedom Traffic Rights between Any ASEAN Cities.

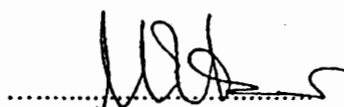
DONE at Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam, this 12th Day of November in the Year Two Thousand and Ten, in a single original copy in the English Language.

For the Government of Brunei Darussalam:

PEHIN DATO ABDULLAH BAKAR
Minister of Communications

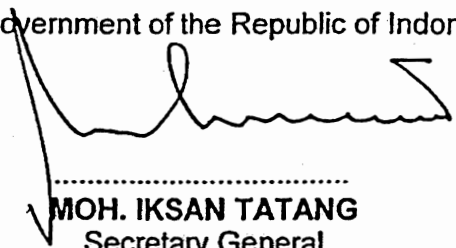
For the the Government of Kingdom of Cambodia:

MAO HAVANNALL
Secretary of State
State Secretariat of Civil Aviation

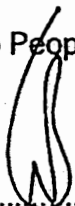

For the Government of the Republic of Indonesia:

MOH. IKSAN TATANG
Secretary General
Ministry of Transportation

For the Government of the Lao People's Democratic Republic:

SOMMAD PHOLSENA
Minister of Public Works and Transport

For the Government of Malaysia:

DATO' SERI KONG CHO HA
Minister of Transport

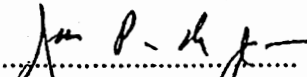
For the Government of the Union of Myanmar:

U THEIN SWE
Minister for Transport

For the Government of the Republic of the Philippines:

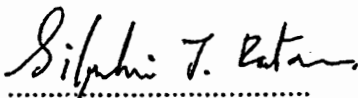

.....
JOSE P. DE JESUS

Secretary of Transportation and Communications

For the Government of the Republic of Singapore:

.....
RAYMOND LIM
Minister for Transport

For the Government of the Kingdom of Thailand:

.....
SILPACHAI JARUKASEMRATANA
Deputy Permanent Secretary
Ministry of Transport

For the Government of the Socialist Republic of Viet Nam:

.....
HO NGHIA DZUNG
Minister of Transport

